

Markedsutsikter 2016-2018

Navn på foredragsholder

Dato og sted

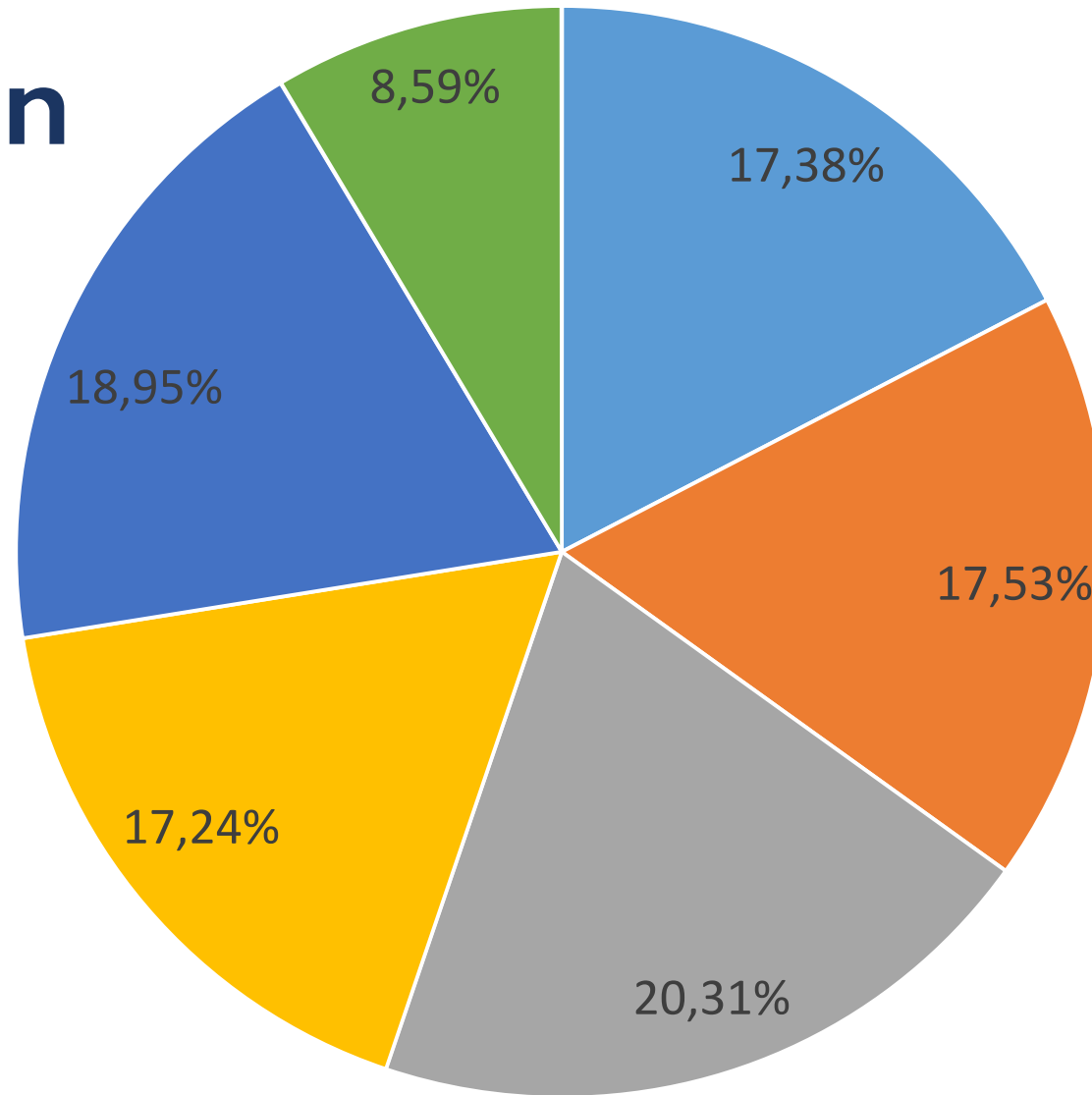
Byggenæringens
Landsforening

Noen totalstørrelser av næringen

Byggenæringen

- Investeringer Nye boliger
- Investeringer Yrkesbygg
- Investeringer Anlegg
- ROT Bolig
- ROT Yrkesbygg
- ROT Anlegg

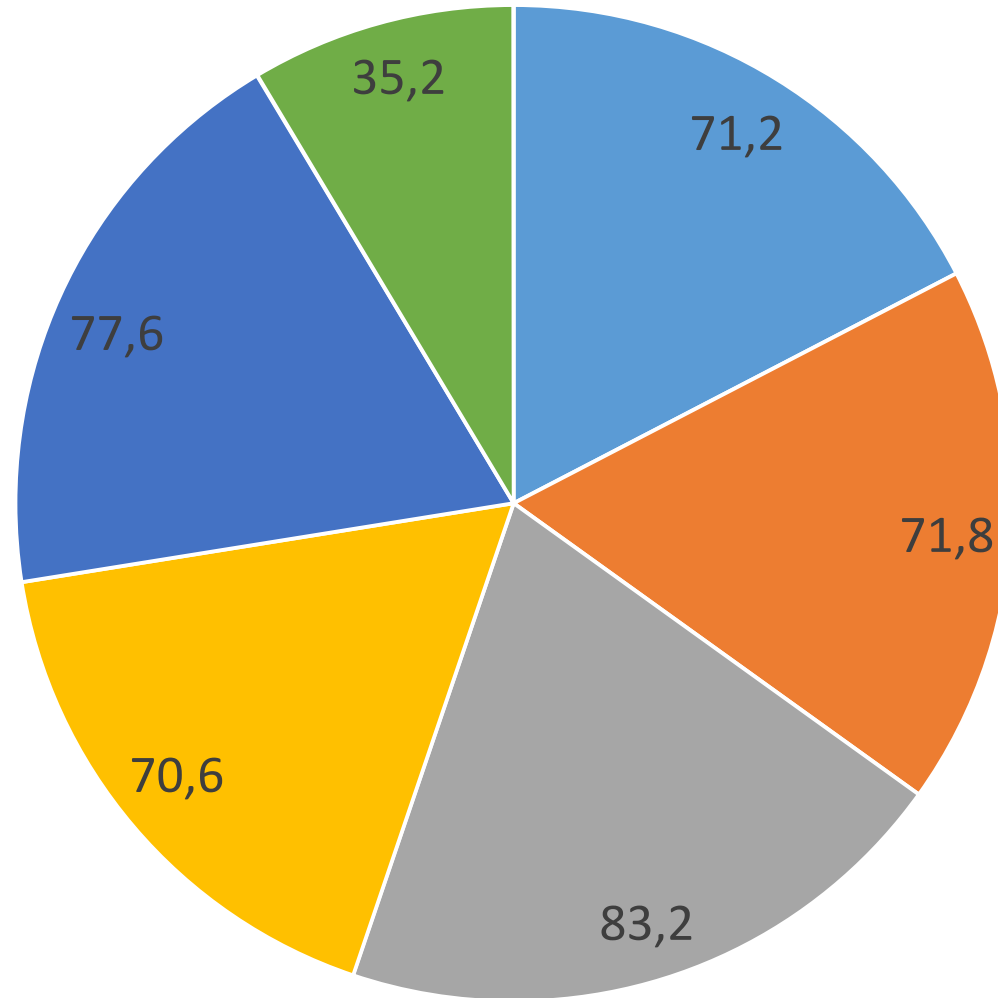
Byggenæringens
Landsforening

Kilde: Prognosesenteret 2016, bearbejdet BNL

Byggenæringen

- Investeringer Nye boliger
- Investeringer Yrkesbygg
- Investeringer Anlegg
- ROT Bolig
- ROT Yrkesbygg
- ROT Anlegg

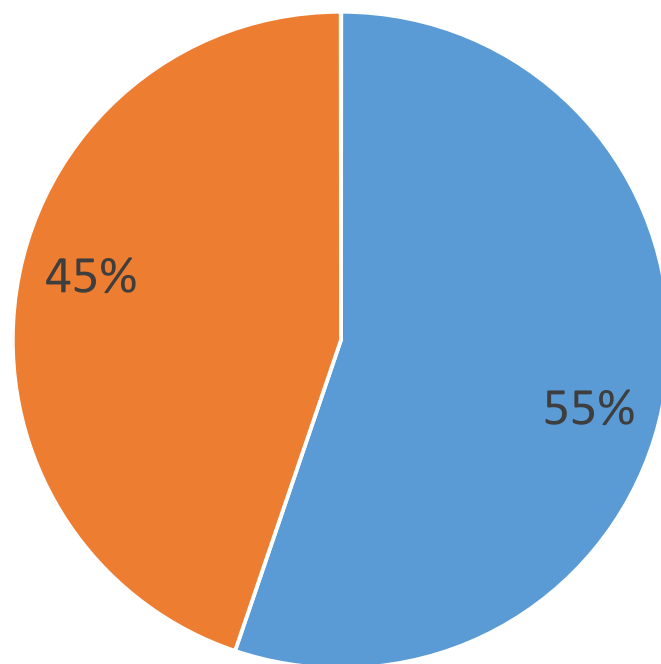

Kilde: Prognosesenteret 2016, bearbejdet BNL

Byggenæringens
Landsforening

Investeringer og rehabilitering

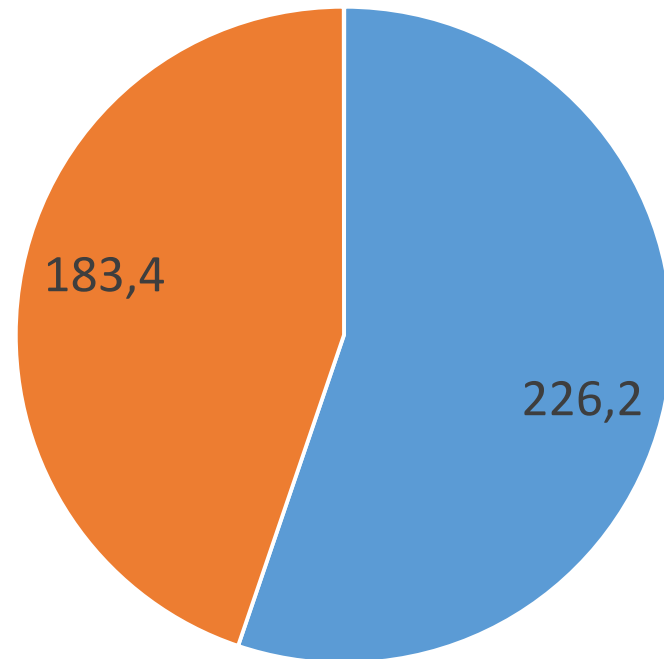
■ Investeringer ■ Rehabilitering

Kilde: Prognosesenteret 2016, bearbejdet BNL

Byggenæringens
Landsforening

Rehabilitering og investeringer

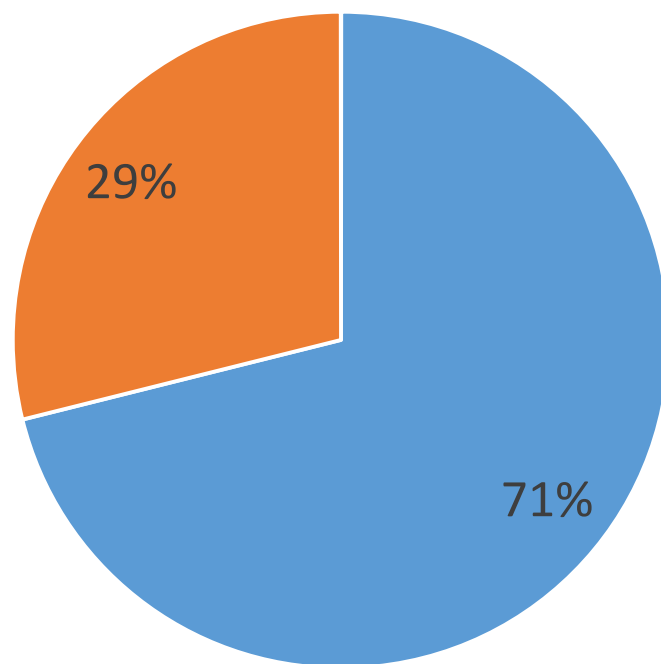
■ Investeringer ■ Rehabilitering

Kilde: Prognosesenteret 2016, bearbejdet BNL

Byggenæringens
Landsforening

Bygg og anlegg

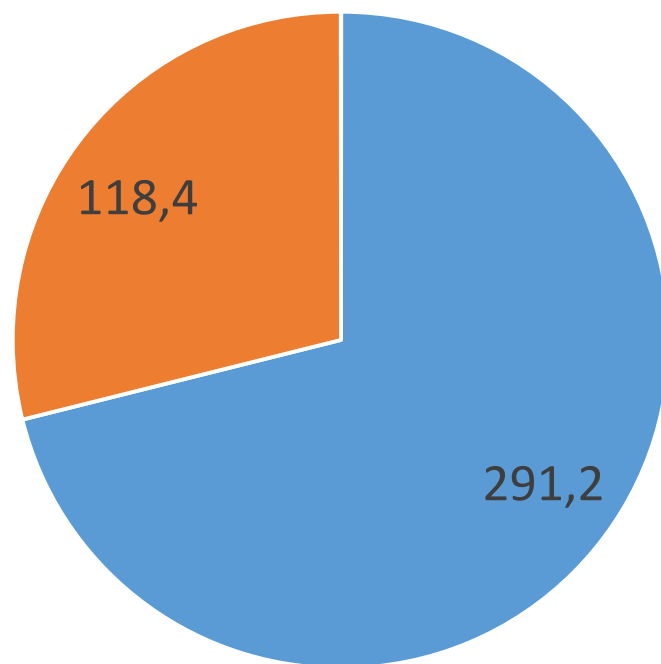
■ Bygg ■ Anlegg

Kilde: Prognosesenteret 2016, bearbejdet BNL

Byggenæringens
Landsforening

Bygg og anlegg

■ Bygg ■ Anlegg

Kilde: Prognosesenteret 2016, bearbejdet BNL

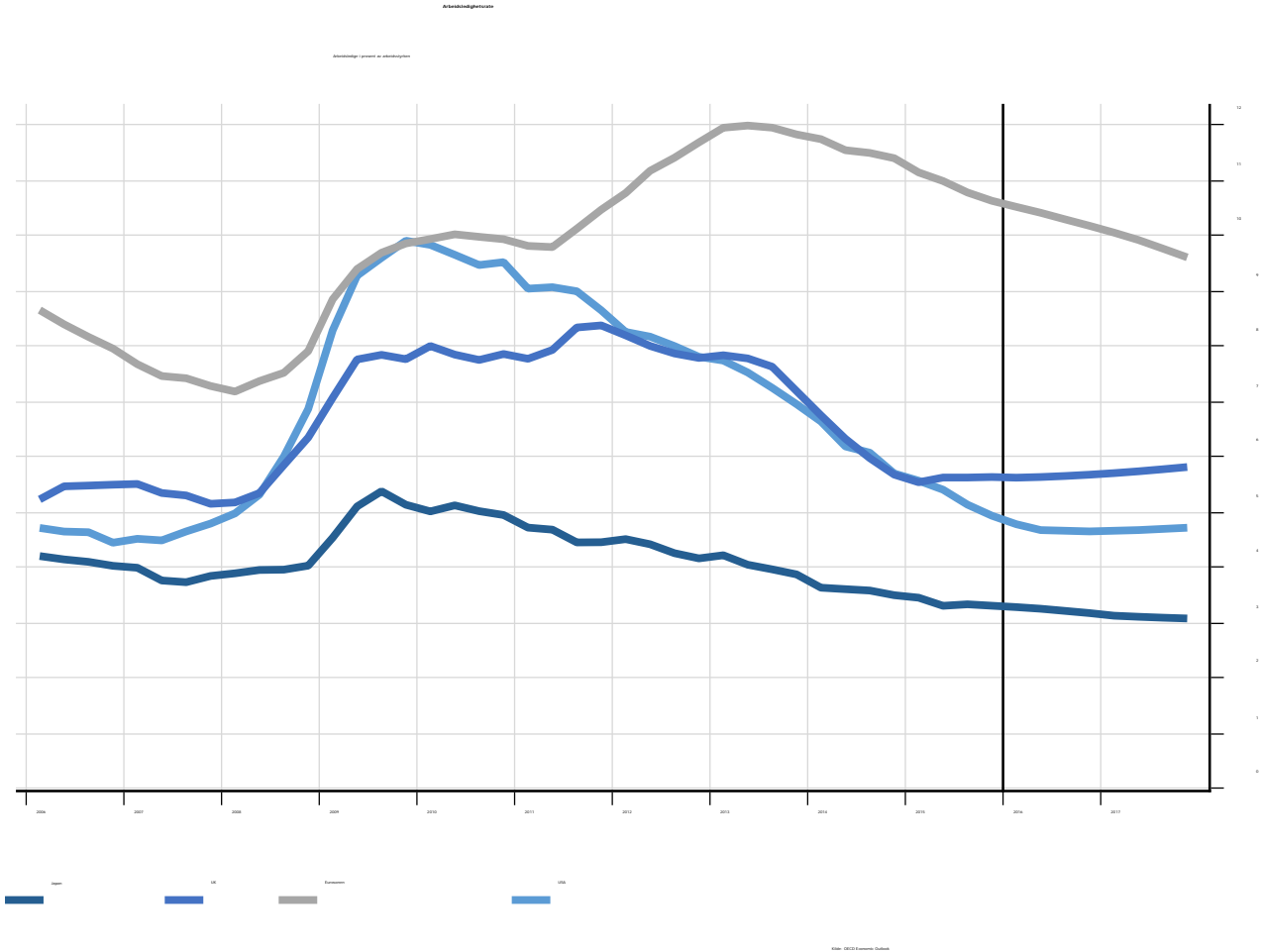
Byggenæringens
Landsforening

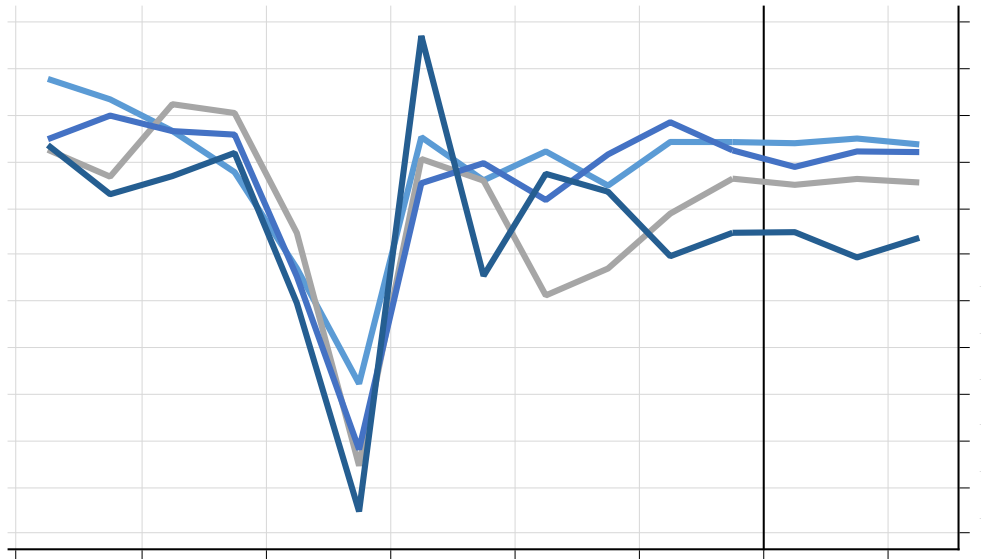
Norsk og internasjonal økonomi

- Global vekst nedjustert igjen
- Moderat oppgang i de avanserte økonomiene
- BRICS-landene i utakt
- Ingen krise i norsk økonomi

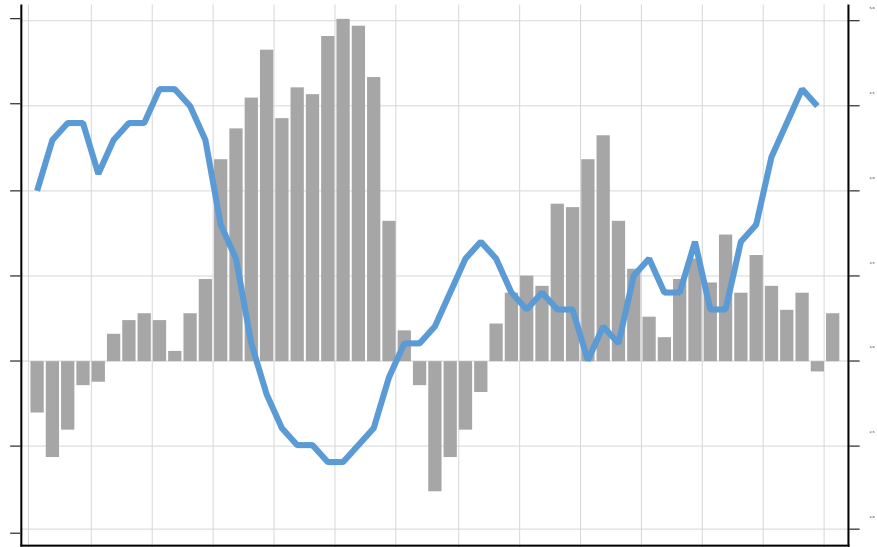
Moderat oppgang i de avanserte økonomiene

BNP og Arbeidsmarkedet

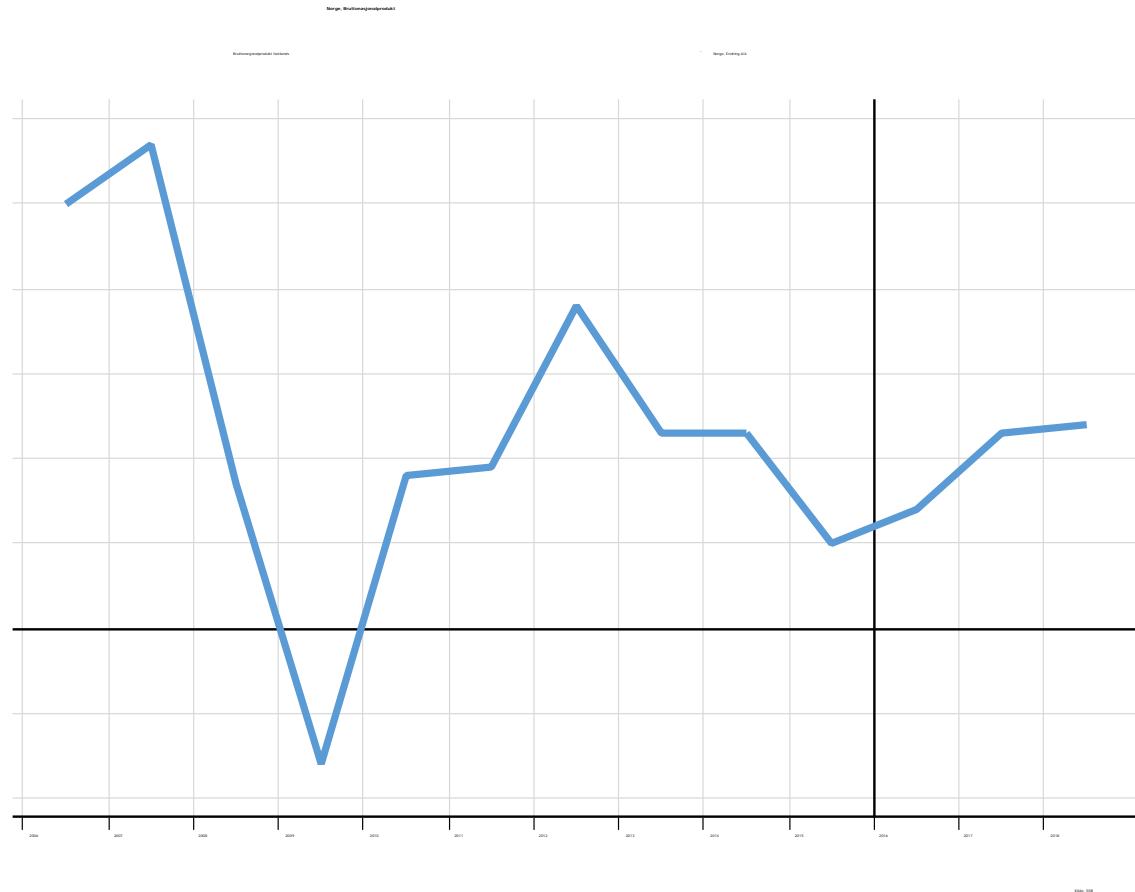

— — — —

— ■

BNP- Norge

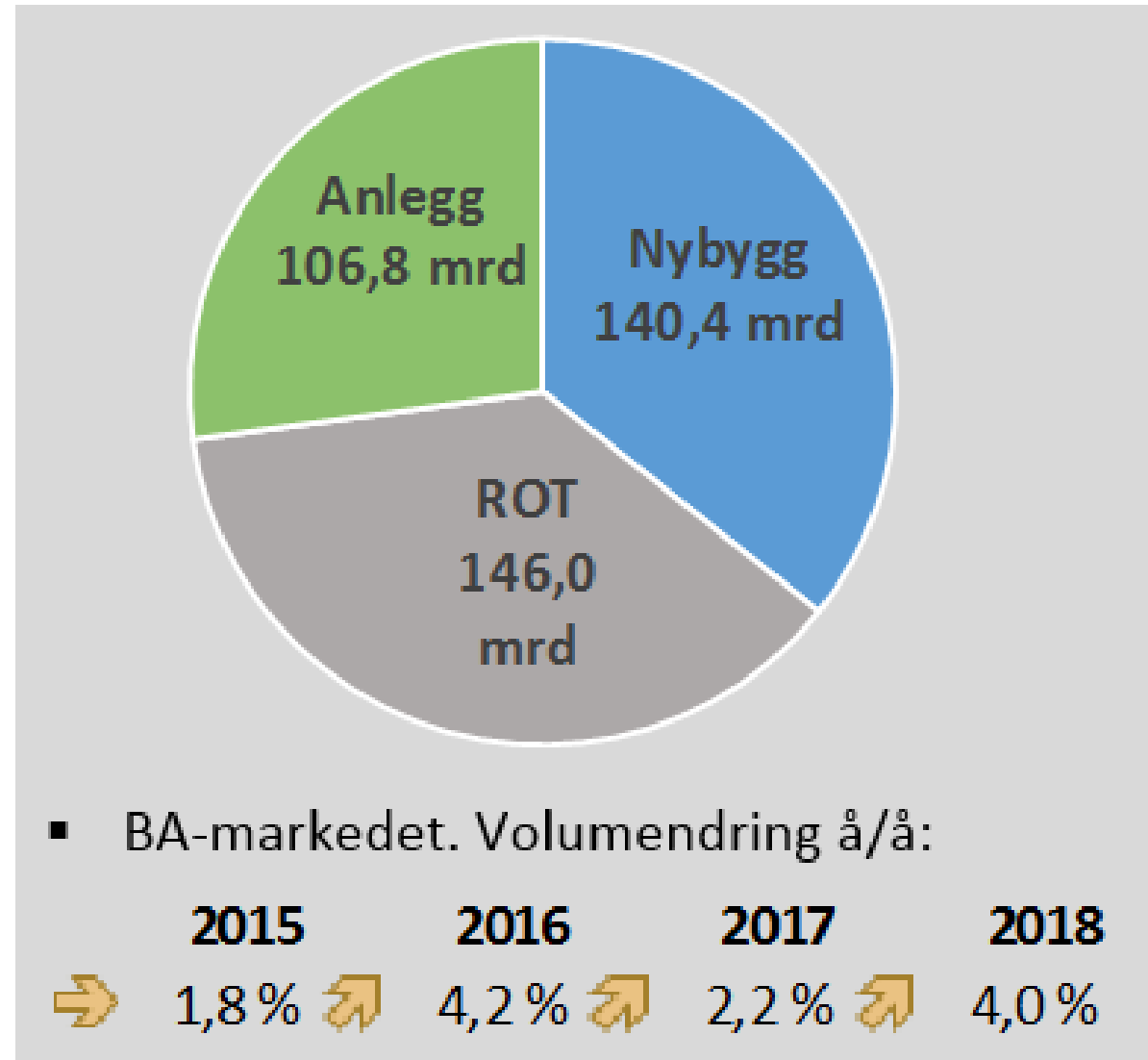

Bygge- og anleggsmarkedet - Vekst tross svake konjunkturer

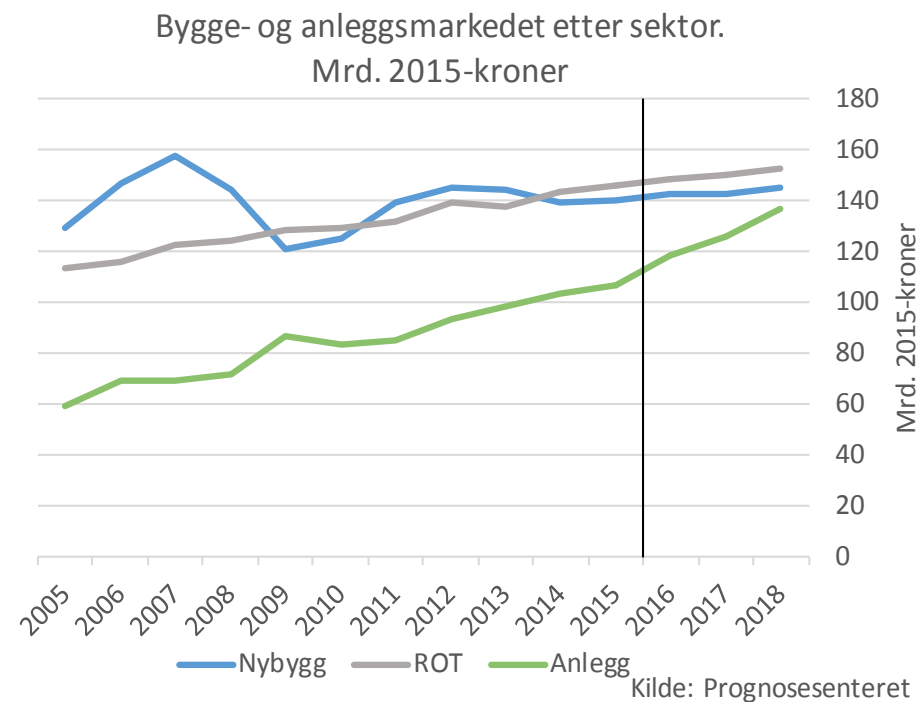
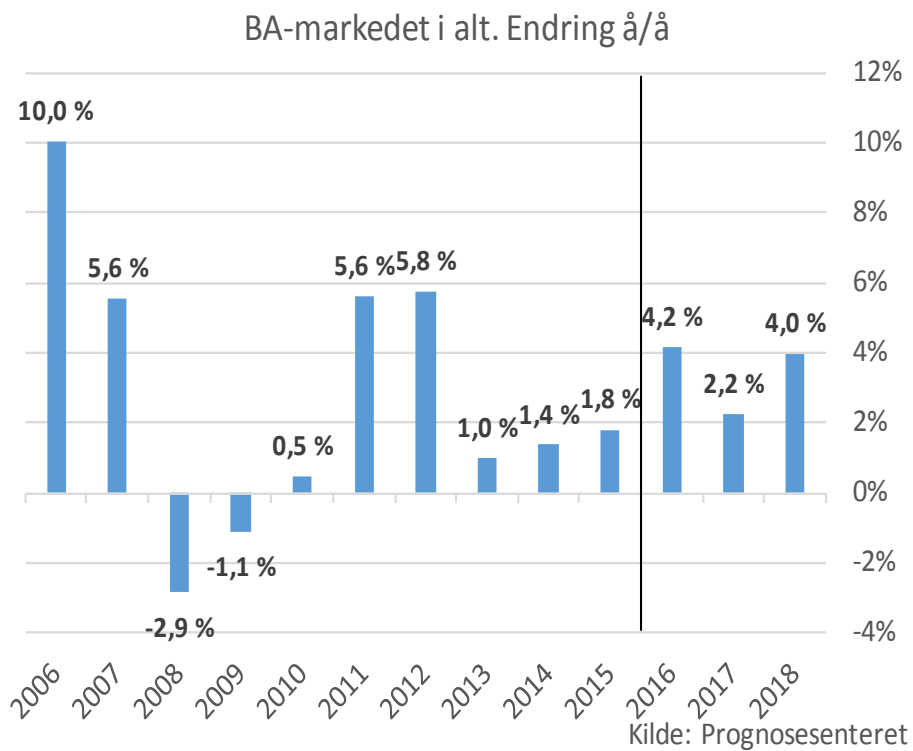
- Bygge- og anleggsmarkedet vokste med 1,8 % i 2015, og verdien av produksjonen var 393,2 mrd. kroner.
- Selv om det er trangere tider i norsk økonomi, ligger det an til sterkere vekst i år. Investeringer i nye boliger og anlegg kan trekke opp veksten i BA-markedet til 4,2 % i år.
- I 2017 ventes en vekst på 2,2 %, og det er fortsatt økende anleggsinvesteringer som drar lasset.
- Mot slutten av perioden ventes i tillegg økte investeringer i offentlige bygg å bidra til veksten, slik at takten øker til 4 % igjen, målt i faste priser.

Bygge- og anleggsmarkedet

393,2 mrd. kroner i 2015 (ekskl. bygg for primærnæringene og ROT fritidsbygg)

BA-Markedet

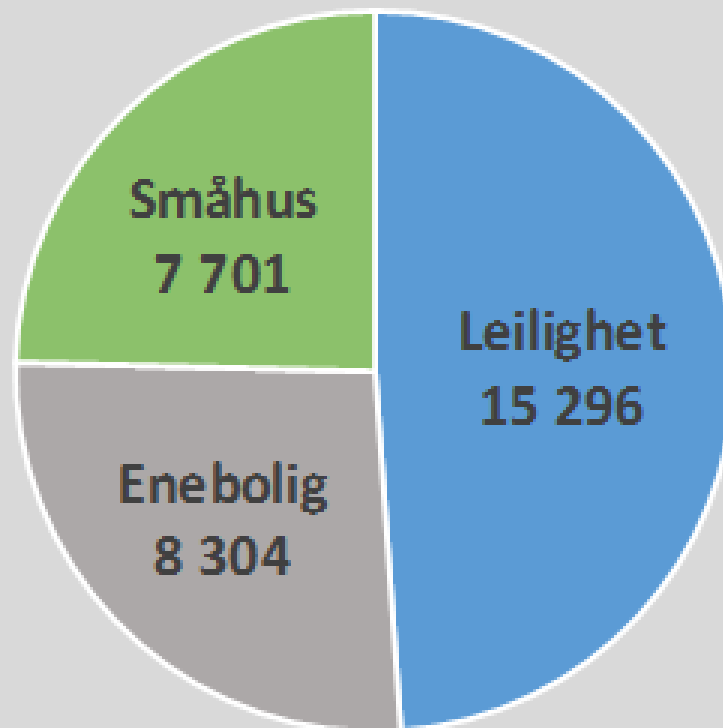
Stabil boligigangsetting

- Oljeprisfallet har foreløpig ikke påvirket nyboligmarkedet i stor grad, med unntak av på Sør-Vestlandet.
- Igangsettingen i 2015 ble på 31 300, som er det høyeste siden 2007.
- Utsikter til fortsatt lave renter, stigende boligpriser i byene (grunnet for lav boligbygging) og noe mindre trange flaskehalser i boligproduksjonen, gjør at vi venter nær uendret igangsettingstakt i prognoseperioden, til tross for at norsk økonomi er i lavkonjunktur.

Nyboligmarkedet

65,6 mrd. kroner i 2015

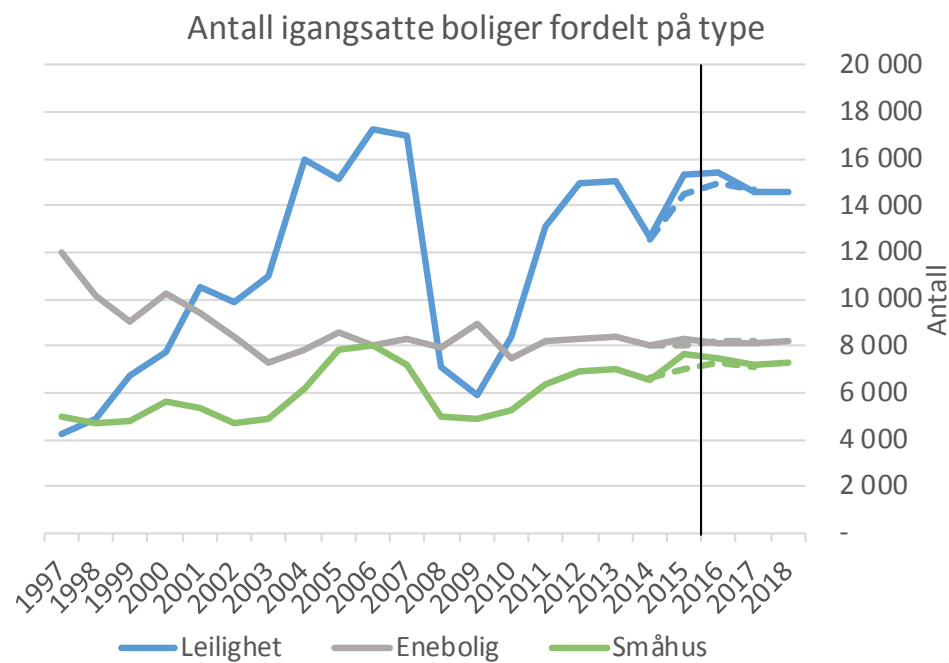
31 300 boliger (igangsettingstillatelser)

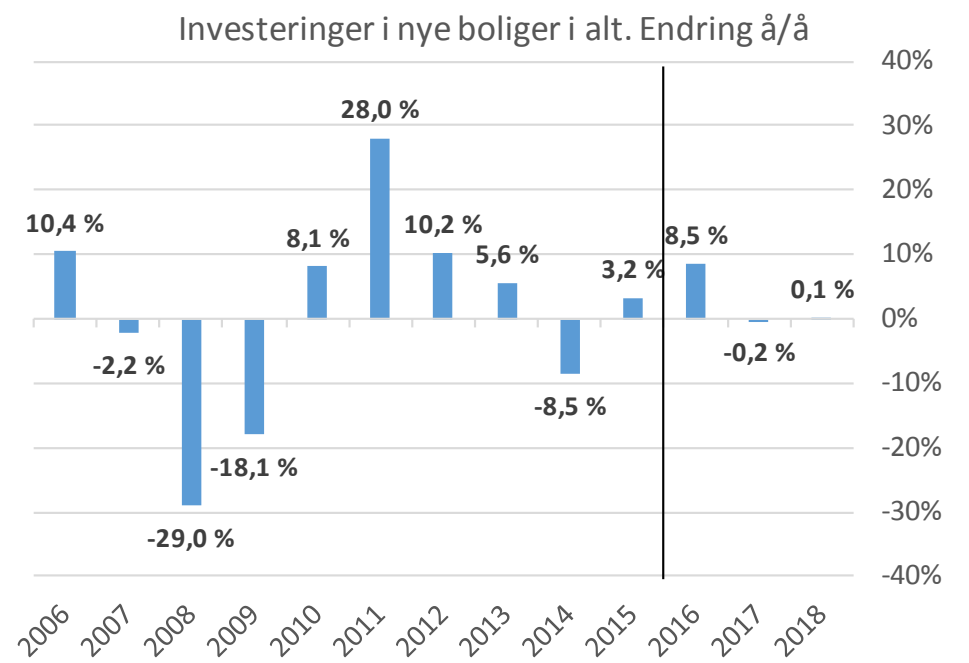
- Nyboliginvesteringer. Volumendring å/å:

	2015	2016	2017	2018
	3,2 %	8,5 %	-0,2 %	0,1 %

Bolig

Kilde: Prognosesenteret

Kilde: Prognosesenteret

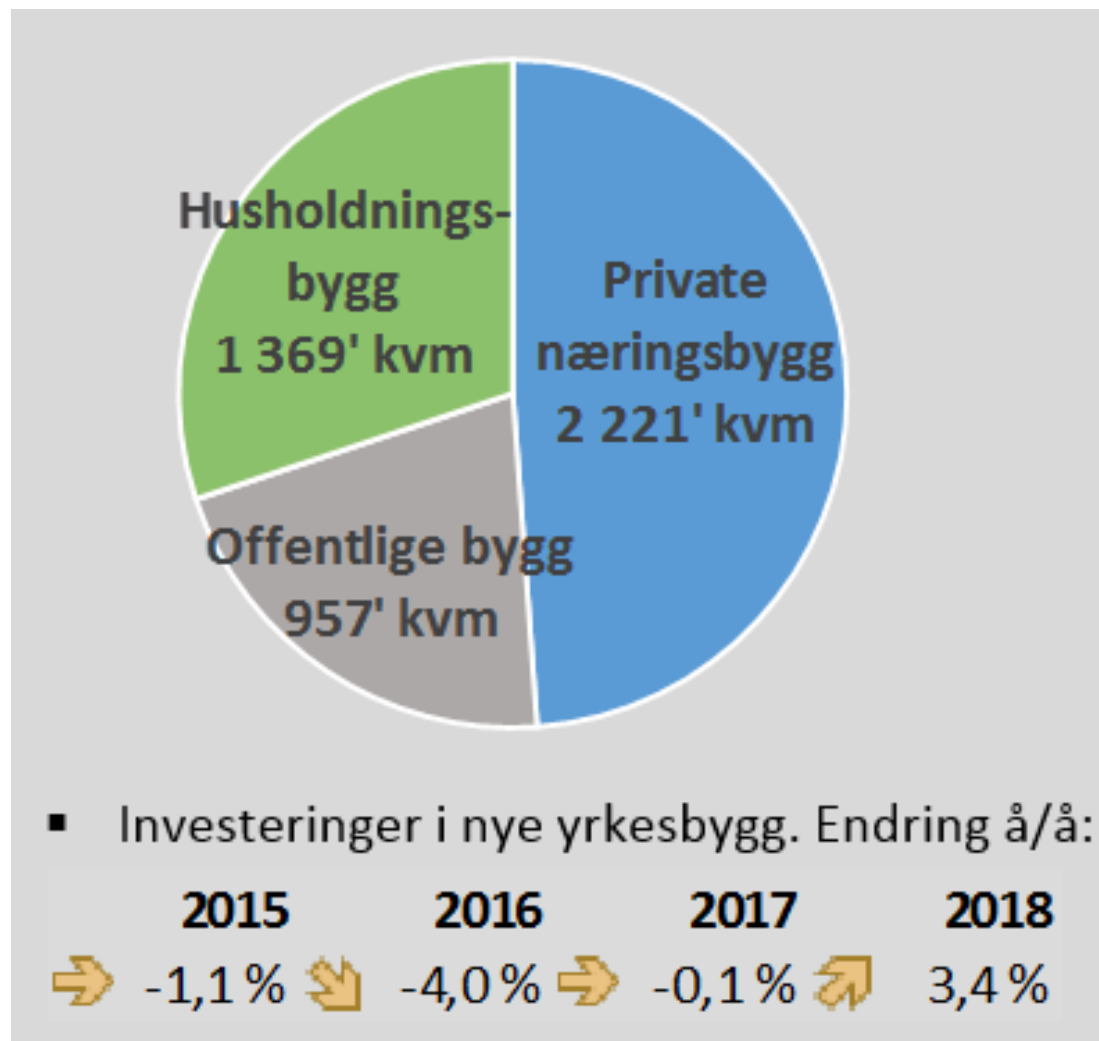
Nedgang for private næringsbygg

- Det har blitt igangsatt relativt mye areal til private næringsbygg i Norge det siste tiåret.
- Mye av byggetterspørselen har vært indirekte drevet av høye oljepriser, men tiden der økende petroleumsinvesteringer er fastlandsøkonomiens fremste vekstimpuls er nå forbi.
- En nedgang var ventet, og ble tatt høyde for i byggeprognosene allerede før oljeprisfallet, men oljeprisen har både falt mer og forblitt lav lengre enn ventet.
- Nedgangen i byggetterspørselen fra næringslivet ventes derfor å bli større enn tidligere antatt.

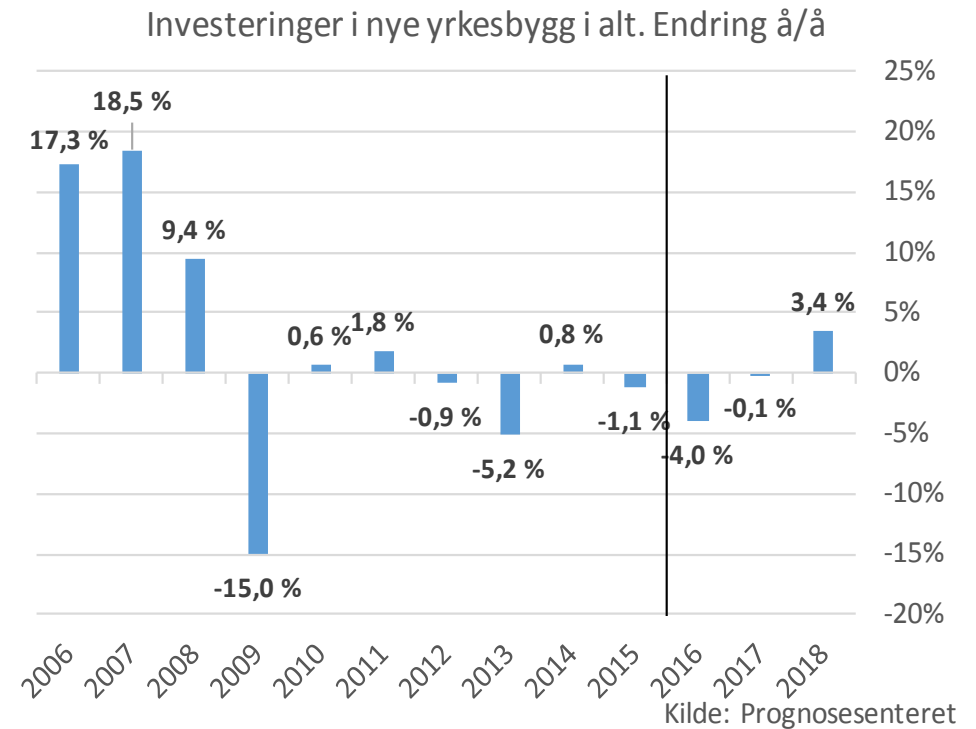
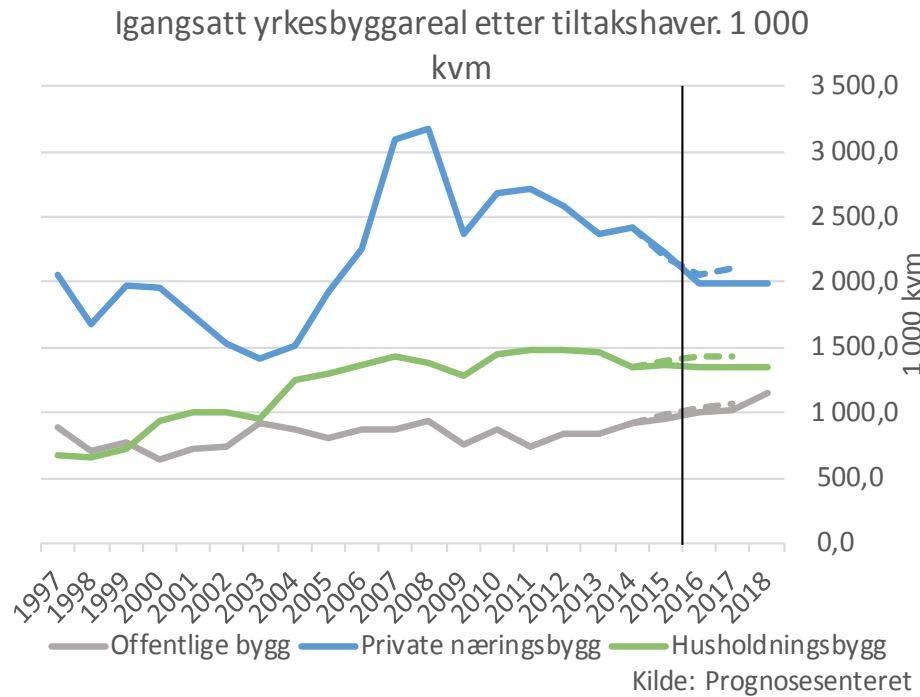
Markedet for nye yrkesbygg

74,8 mrd. kroner i 2015

4,55 mill. kvm (igangsettingstillatelser)

Yrkesbygg

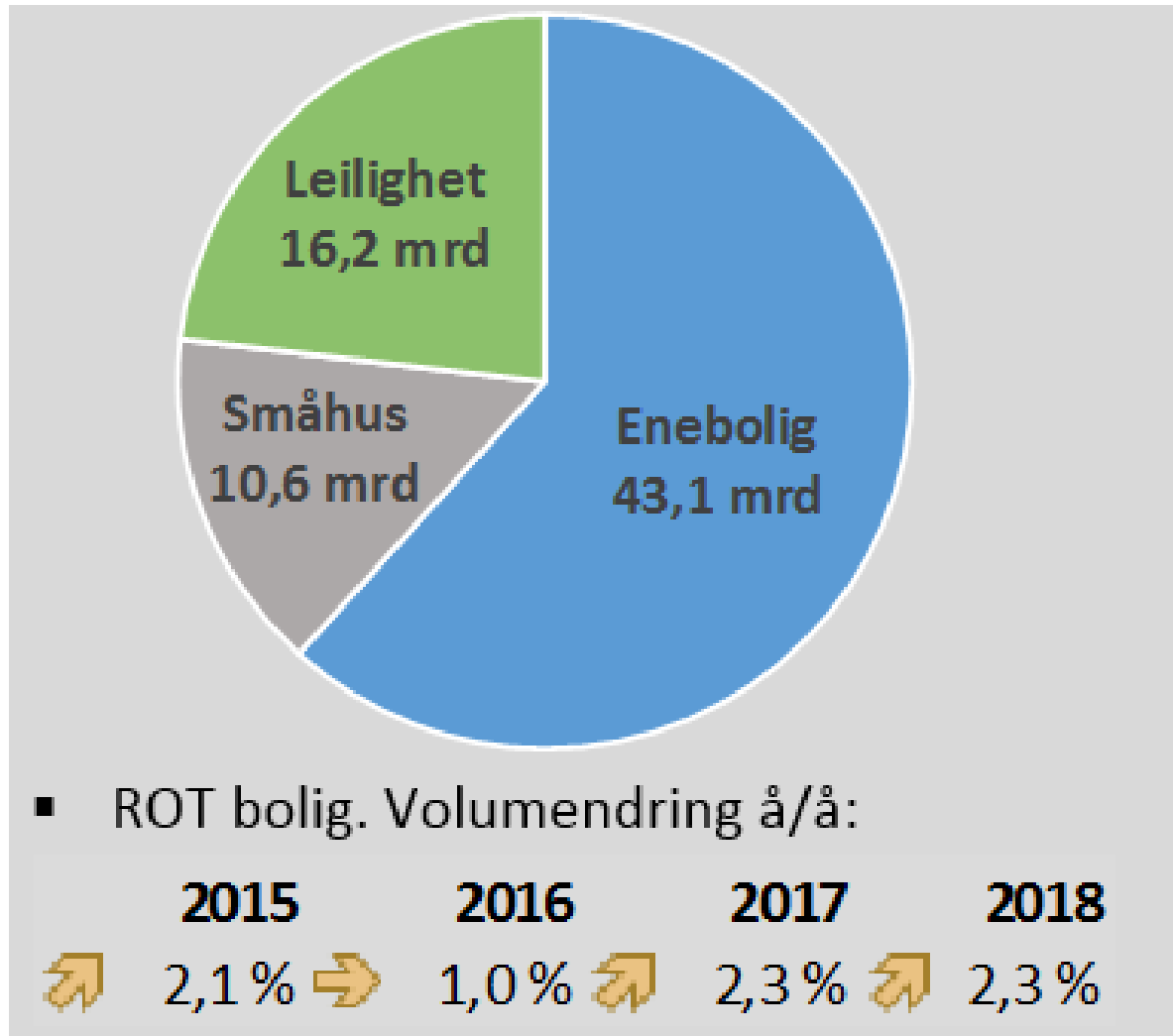

ROT-boligmarkedet

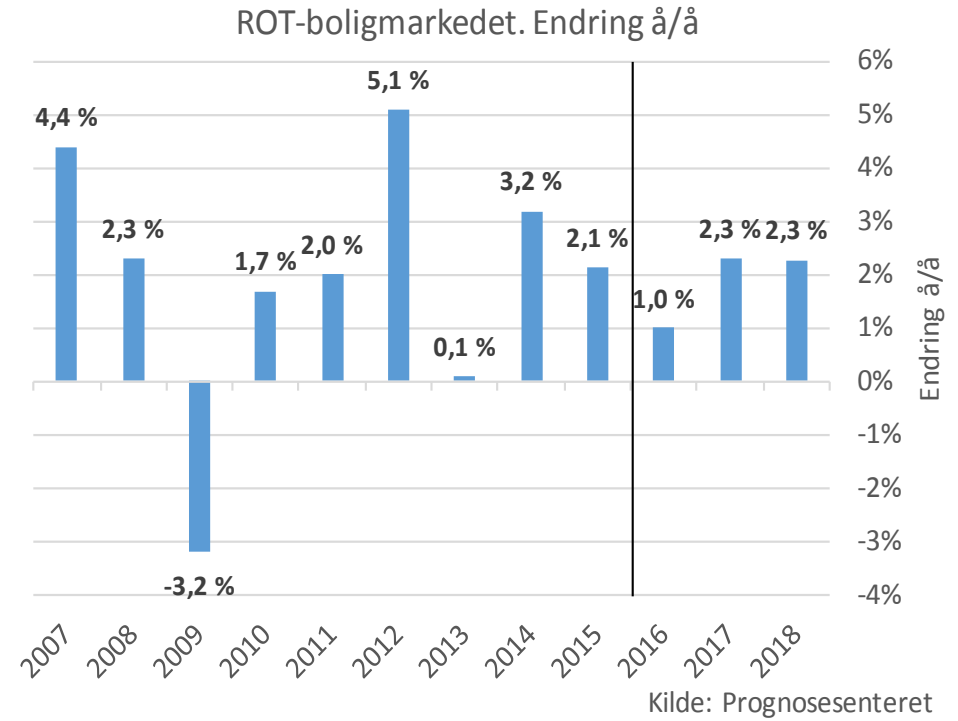
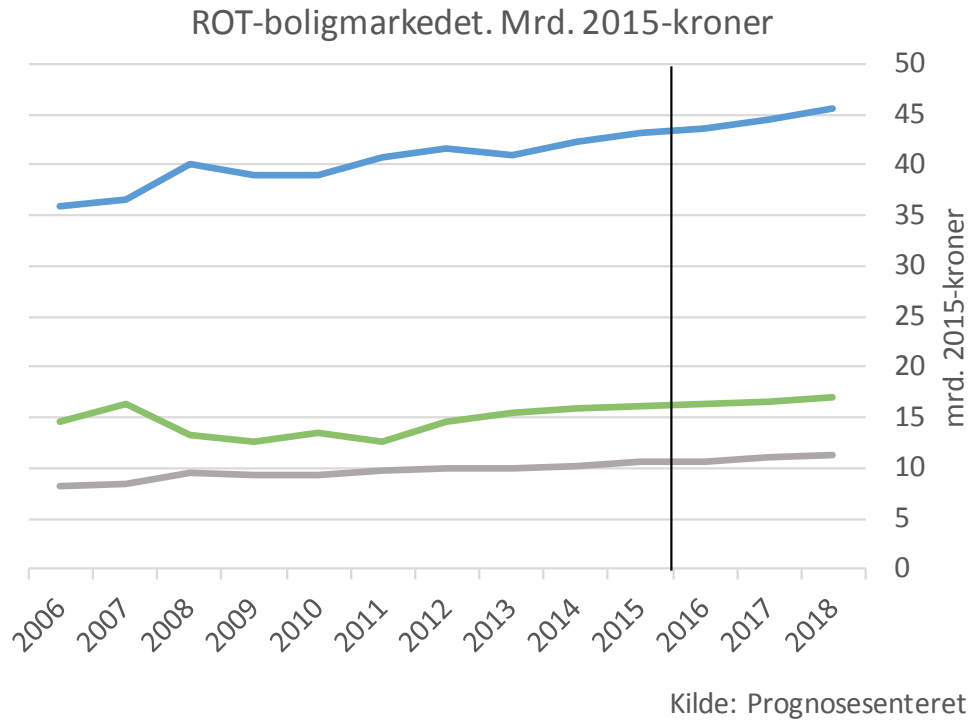
- ROT-boligmarkedet var på 69,9 mrd. kr i 2015, inkl. verdien av ombygging av næringsareal til boliger (ca. 3 000 enheter i året) anslått til 6,6 mrd. kr.
- Dette tilsvarer en vekst på 2,1 % i forhold til året før. Det norske ROT-boligmarkedet er relativt stort per innbygger sammenliknet med andre land.
- Dette skyldes blant annet høy selveierandel, stor andel eneboliger og småhus i boligmassen, stedvis tøft klima, fokus på hjemmet og høy boligstandard.
- Venter at ROT-boligmarkedet vil vokse med 1 % i 2016, og deretter med 2,3 % i både 2017 og 2018.

ROT-boligmarkedet

69,9 mrd. kroner i 2014

ROT-boligmarkedet

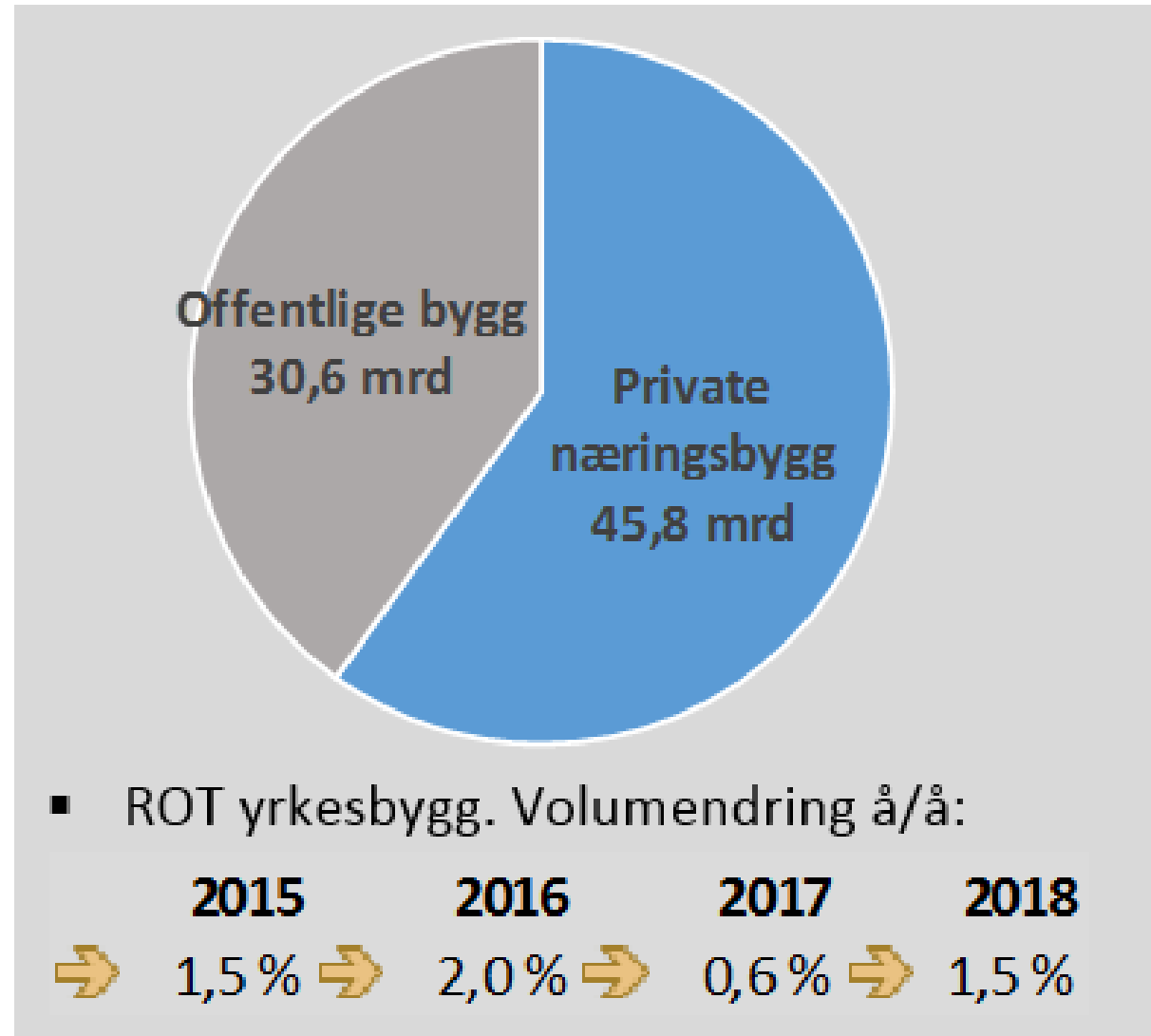

Dårlige tider bremser ROT-yrkesbygg

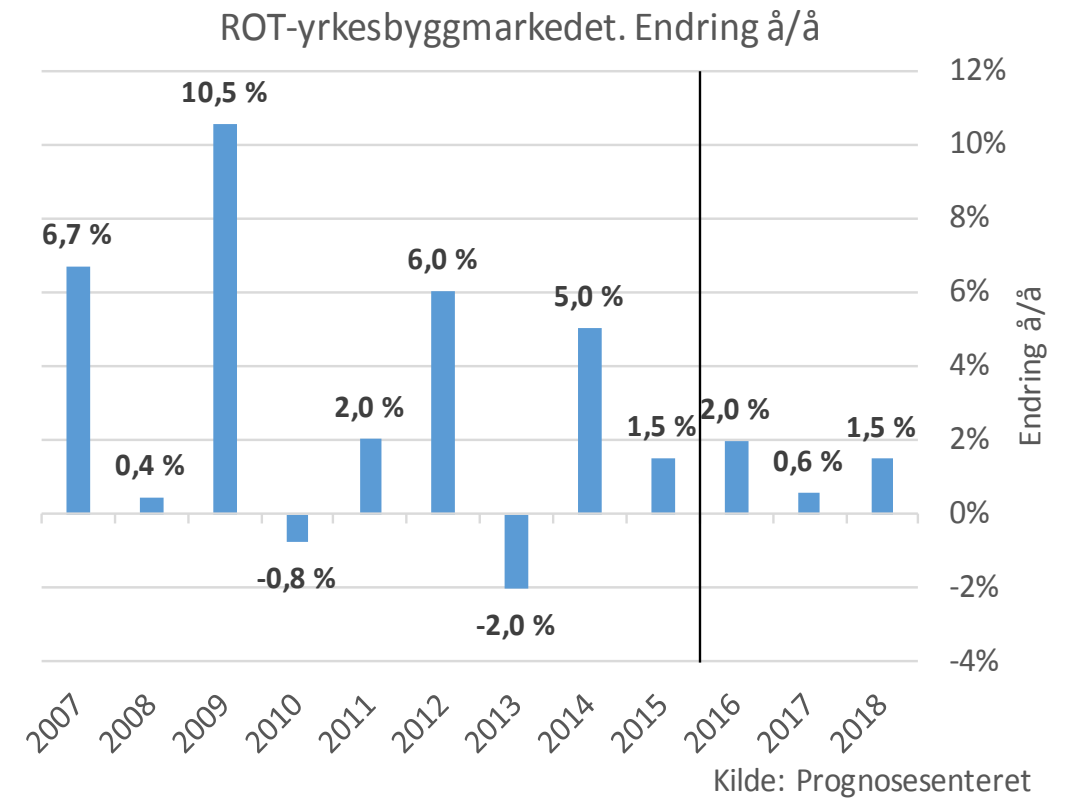
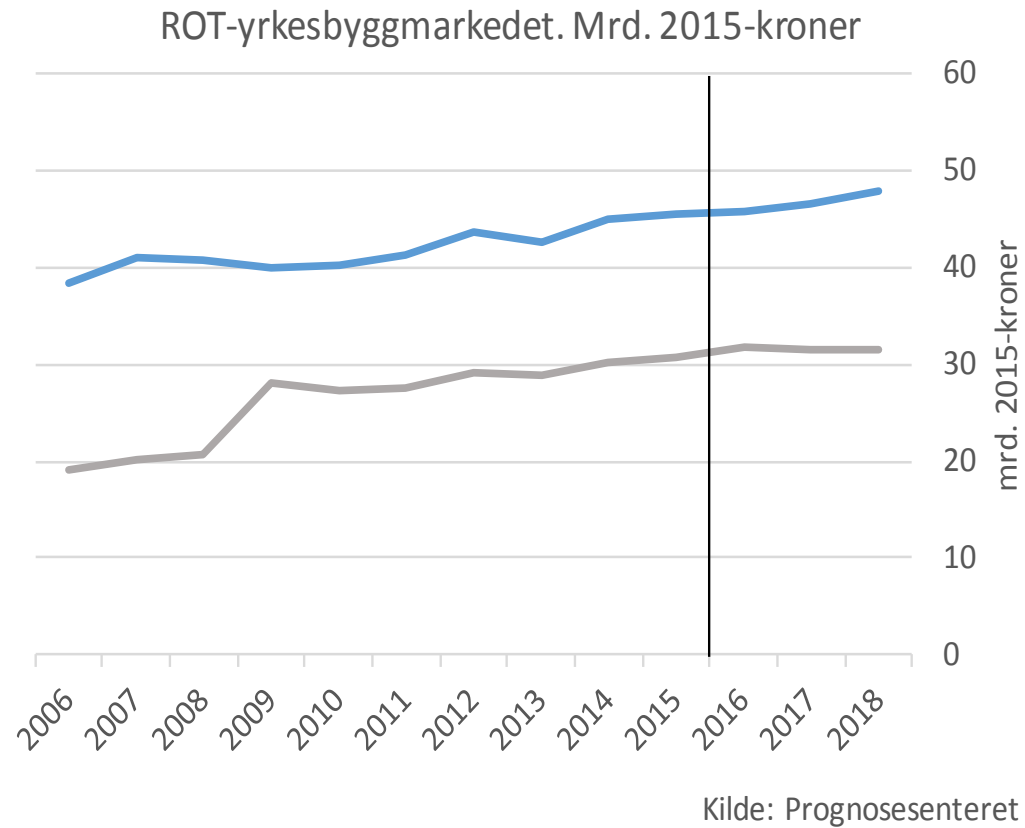
- ROT-yrkesbyggmarkedet var på 76,1 mrd. kr i 2015, opp 1,5 % fra året før.
- ROT-arbeider på private næringsbygg utgjorde 45,5 mrd. kr, mens ROT-arbeider på offentlige bygg utgjorde 30,6 mrd. kr.
- Den forventede utviklingen i de økonomiske driverne for ROT-etterspørselen peker mot svakere vekst fremover. Veksten vil likevel kunne bli høyere i år enn i fjor, grunnet regjeringens tiltakspakke for økt sysselsetting.
- Bortfallet av disse bevilgningene reduserer så veksten til 0,6 % i 2017, før bedring i konjunkturbildet ventes å trekke opp veksten i ROT-yrkesbyggmarkedet til 1,5 % i 2018.

ROT-yrkesbyggmarkedet

76 mrd. kroner i 2015

ROT- yrkesbygg

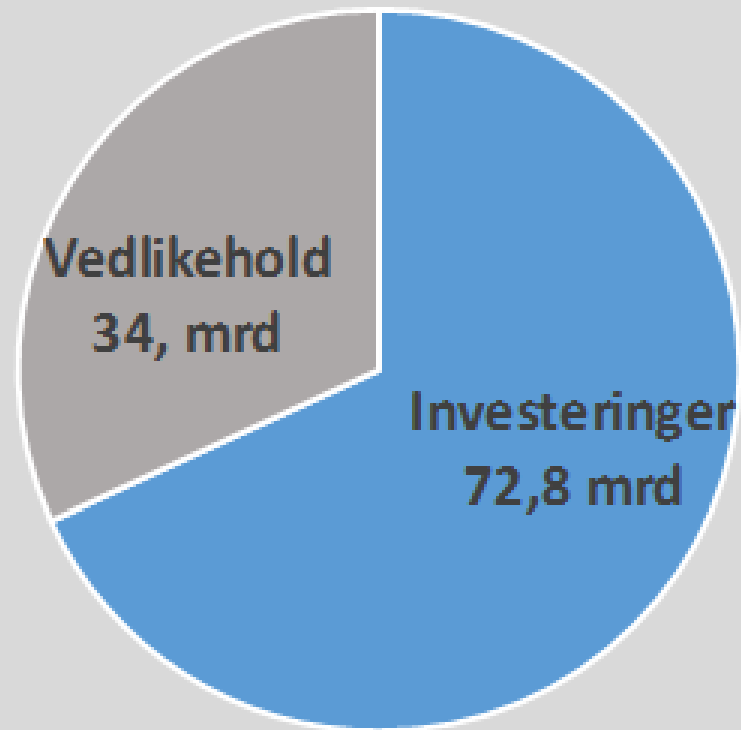

Fortsatt sterk vekst i anlegg

- Verdien av anleggsmarkedet, investeringer pluss vedlikehold, er beregnet til 107 mrd. kr i 2015 ekskl. avgifter.
- Av dette er investeringene anslått til 73 mrd. kr og vedlikeholdet til 34 mrd. kr.
- Fra 2014 til 2015 vokste markedet med ca. 3 %.
- Investeringene økte med 3 %, mens vedlikeholdet økte med 4 %.
- Tallene er ikke endelige og kan bli revidert.

Anleggsmarkedet

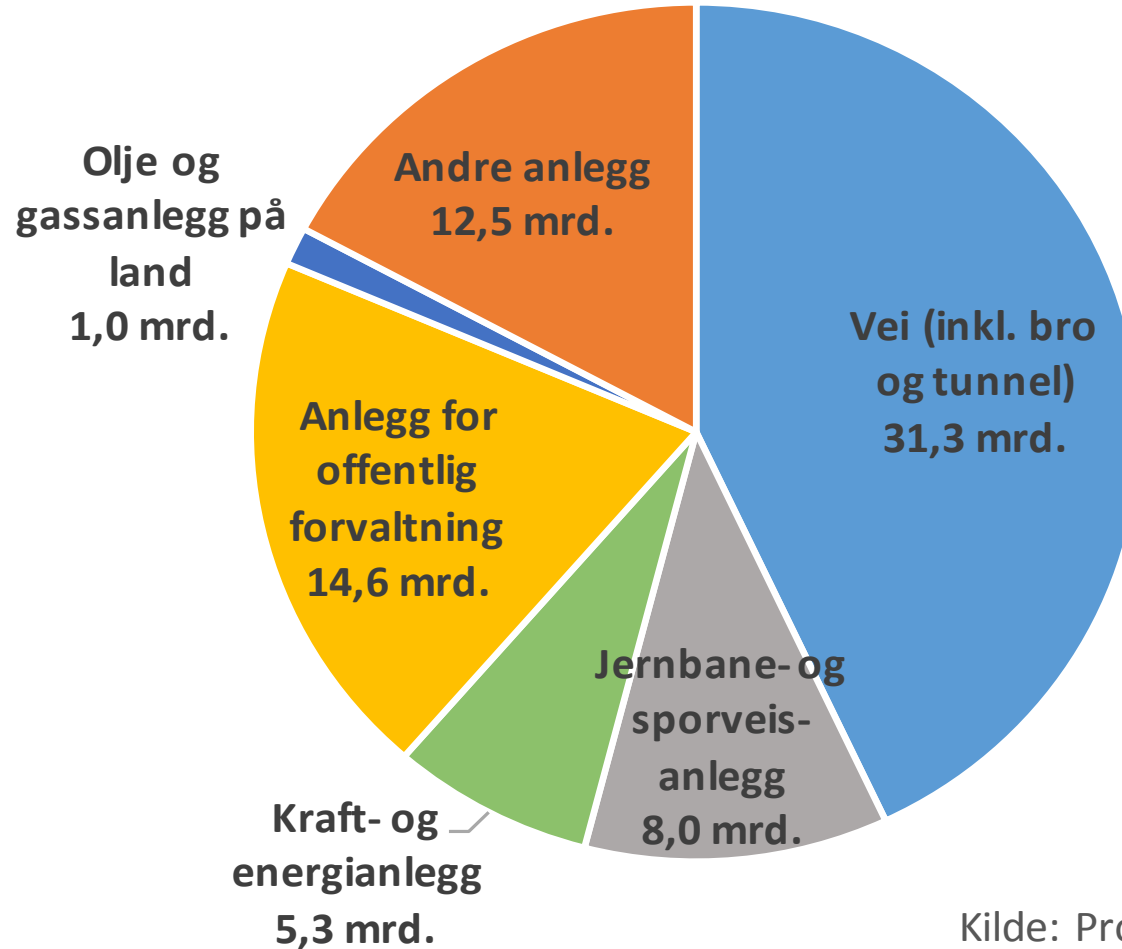
106,8 mrd. kroner i 2015

- Anleggsmarkedet i alt. Volumendring å/å:

	2015	2016	2017	2018
	↗ 3,1%	↗ 10,8%	↗ 6,2%	↗ 9,0%

Anleggsinvesteringer etter type, 2015

Kilde: Prognosesenteret

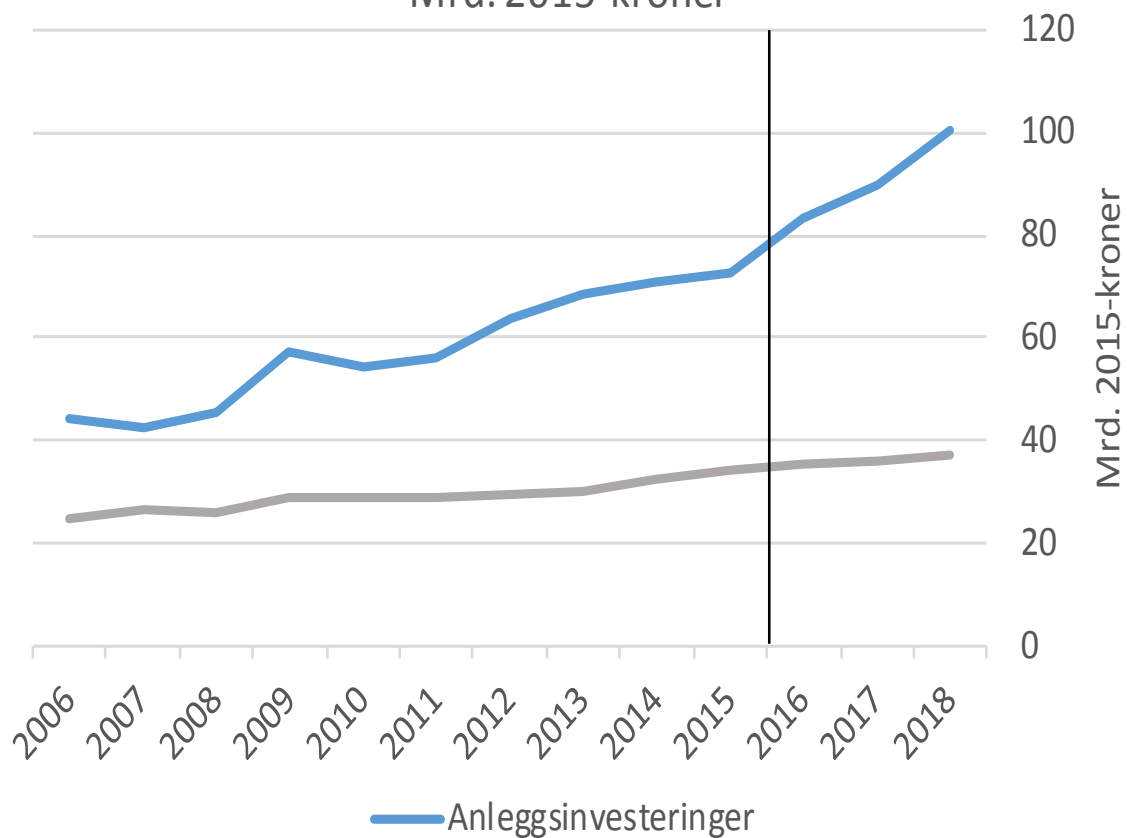
Byggenæringens
Landsforening

Anleggsmarkedet

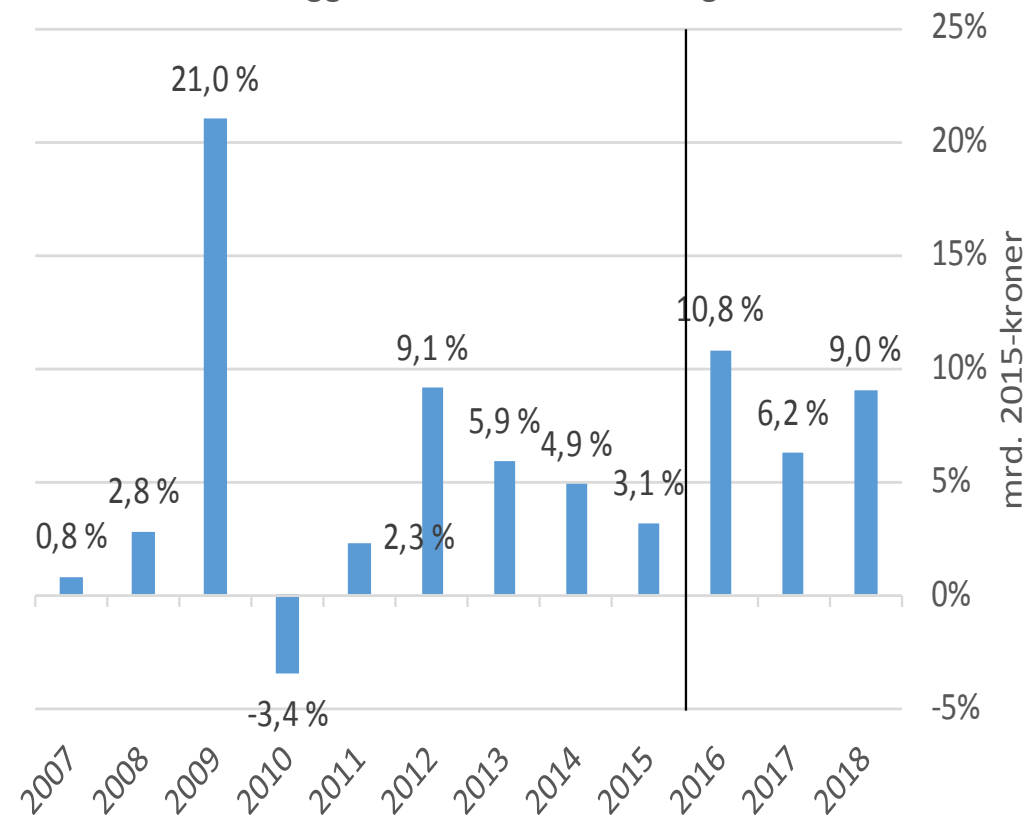
Anleggsmarkedet etter segment.

Mrd. 2015-kroner

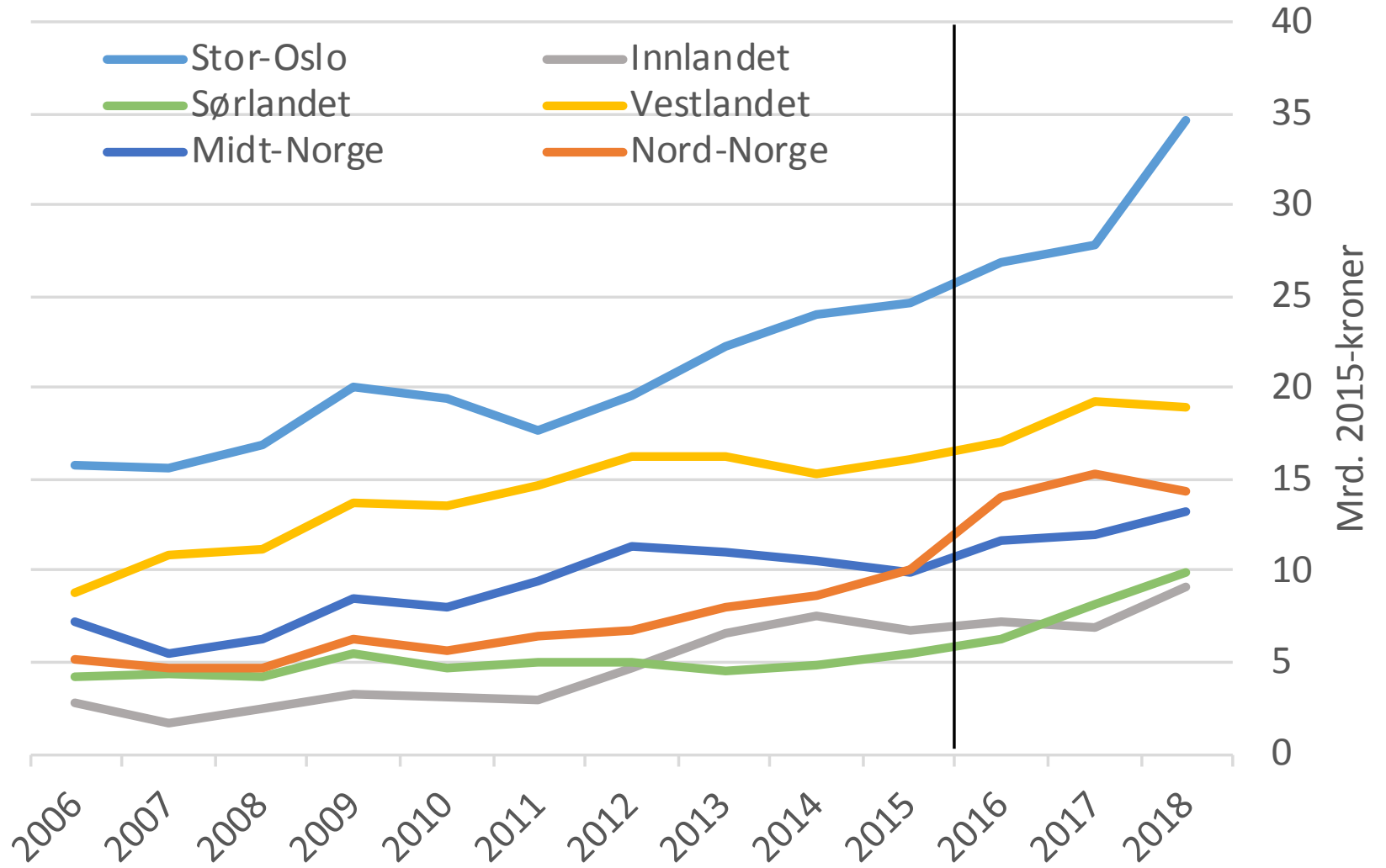
Kilde: Prognosesenteret

Anleggsmarkedet i alt. Endring å/å

Kilde: Prognosesenteret

Investeringer i anlegg per region. Mrd. 2015-kroner

Kilde: Prognosesenteret

æringens
forening

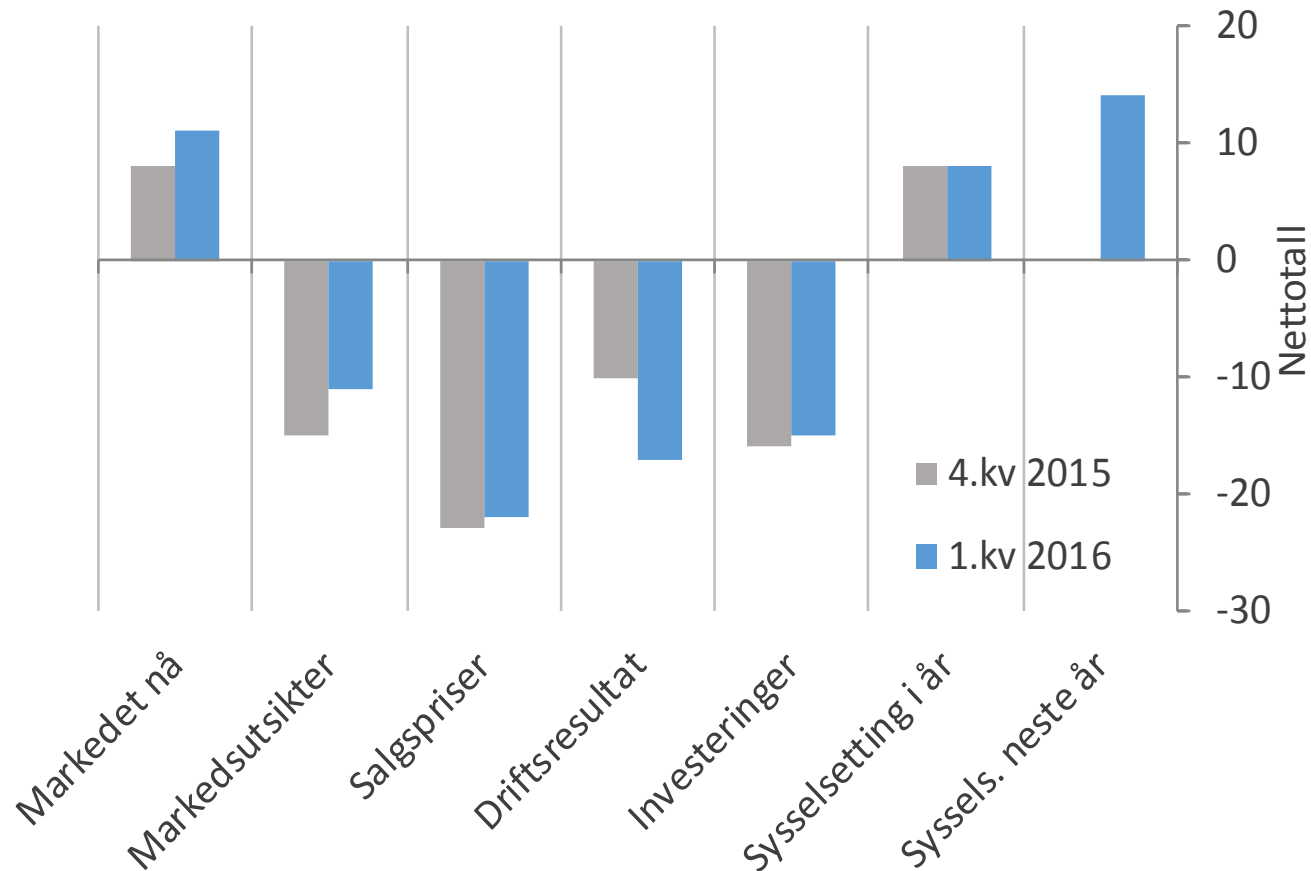

BNLs markedsindikator

- NHOs økonomibarometer måler BNLs medlemsbedrifter sin opplevelse av og forventninger til markedsutviklingen. I tillegg spørres medlemsbedriftene om forventninger til salgspriser og driftsresultat, samt investerings- og ansettelsesplaner. I figurene presenteres nettotall for BNLs medlemmer samlet sett og markedsutsikter neste 6-12 mnd. per bransjeforening. *Nettotallet* er andelen positive svar fratrukket andelen negative svar, og vil ligge i intervallet -100 til 100.

BNLs markedsindikator

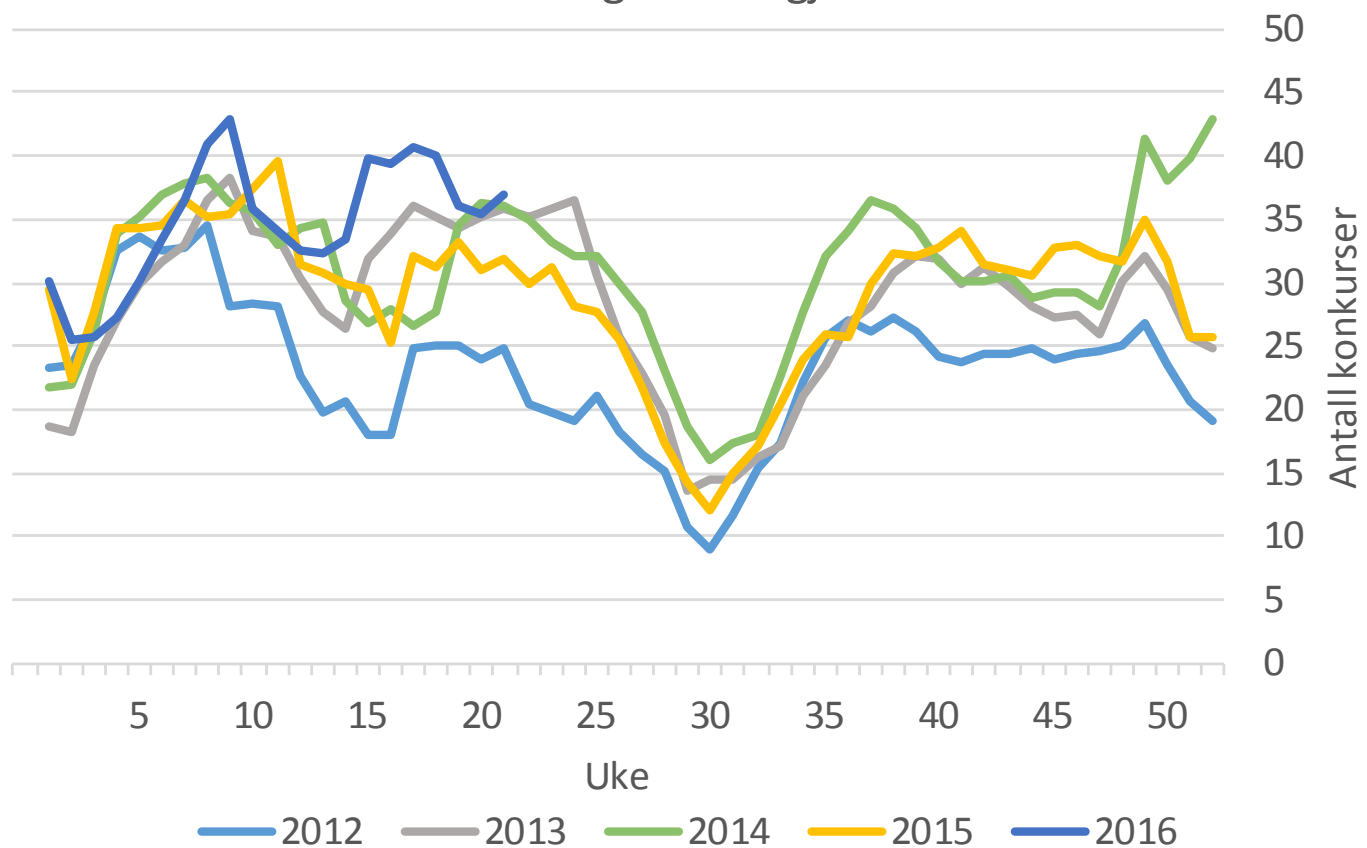
BNL - opplevelse av/forventninger. Nettotall

Kilde: NHOs Økonomibarometer

Konkurser i bygg og anlegg

Konkurser i bygg og anlegg per uke.
5-ukers sentrert glidende gjennomsnitt

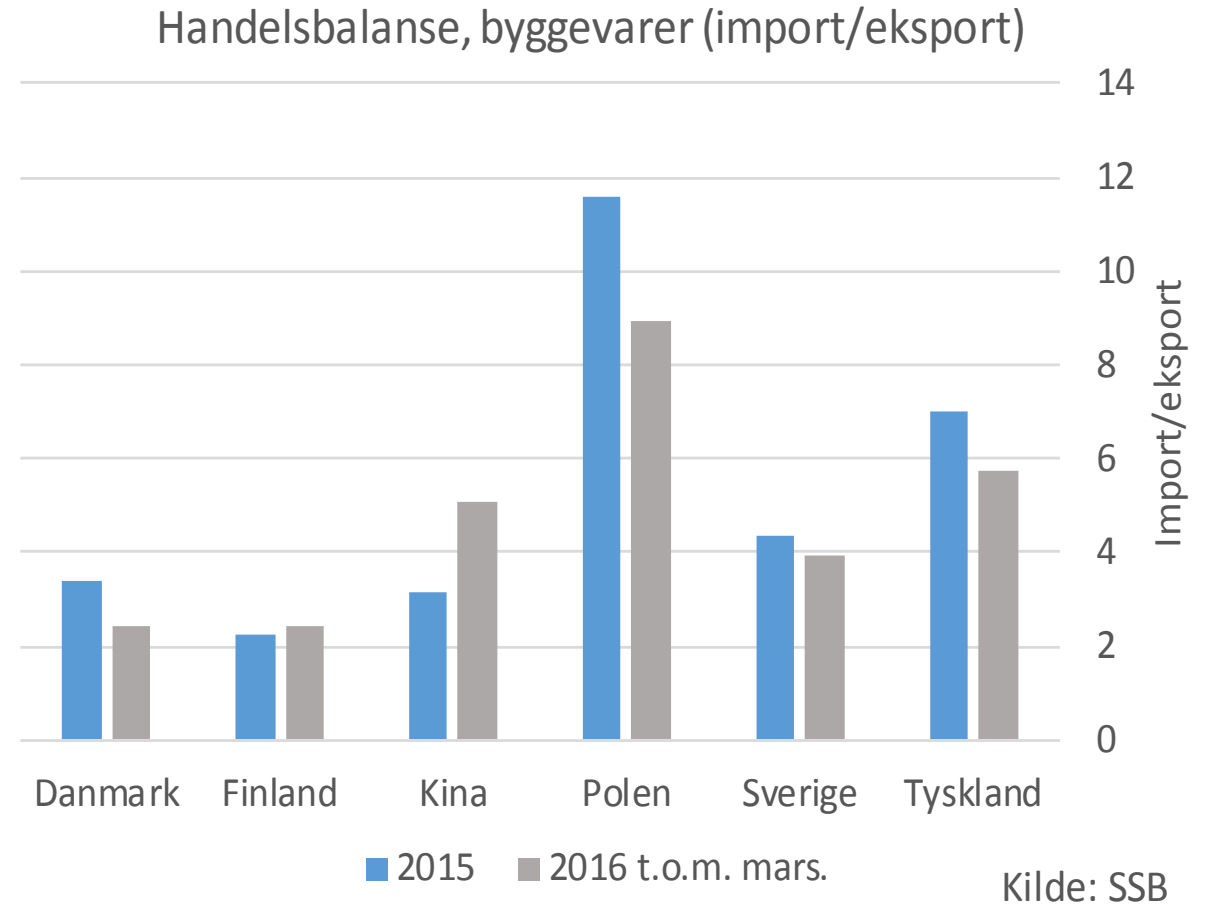
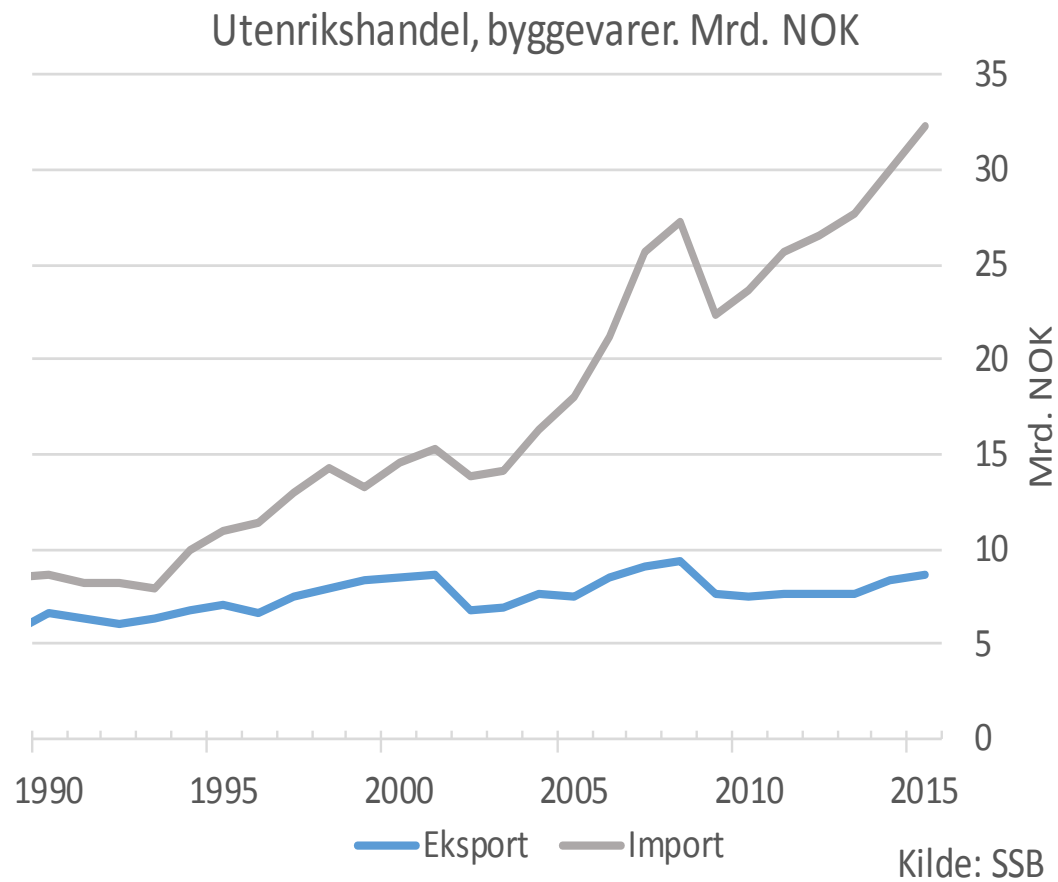

Kilde: Brønnøysundregistrene

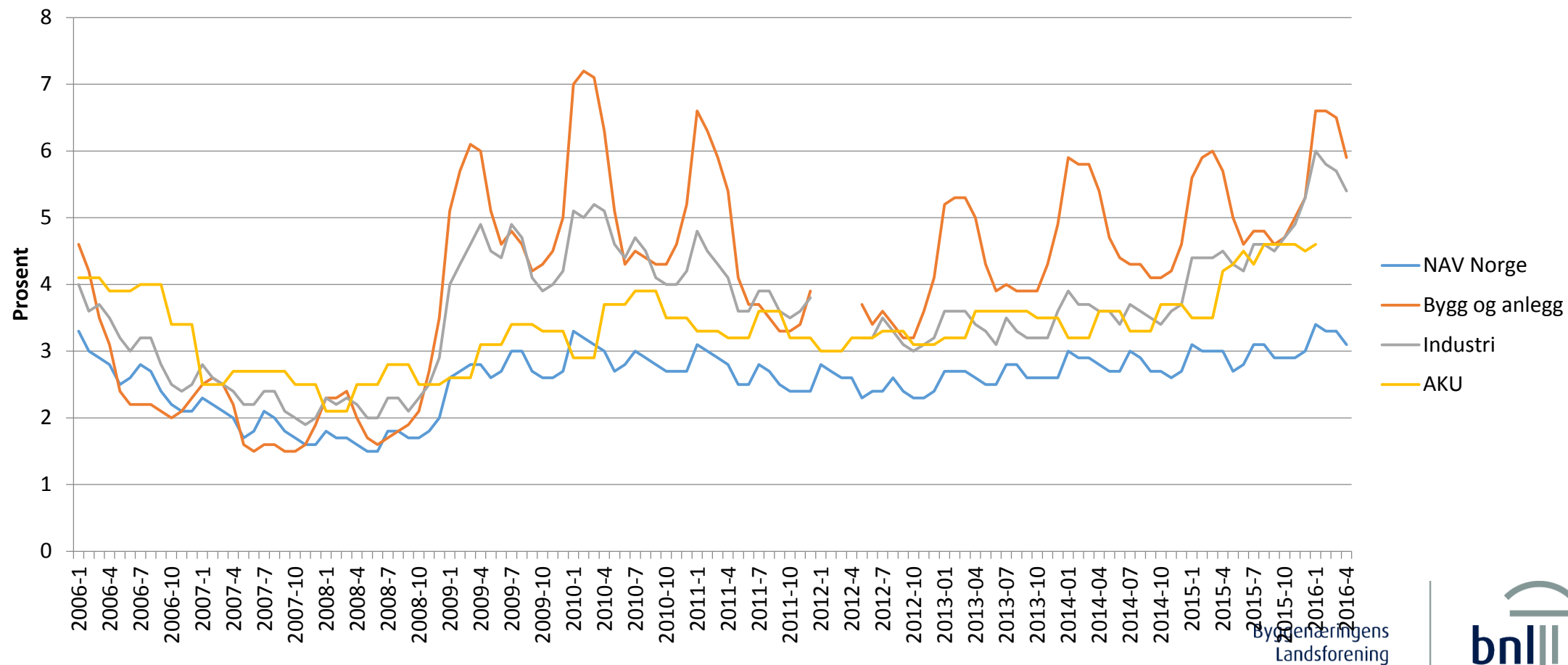
Byggenæringens
Landsforening

Utenrikshandel med varer

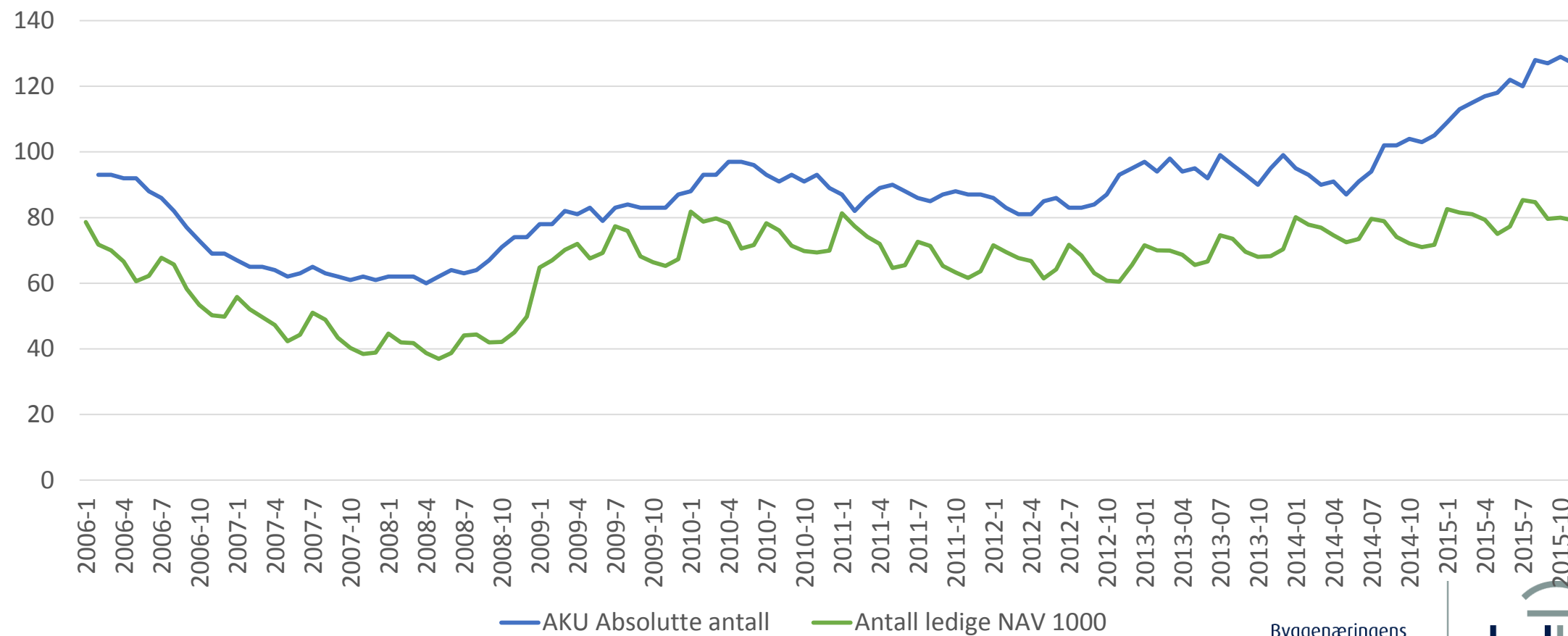

Arbeidsledighet

Kilde: NAV/SSB

1000 ledige NAV og AKU

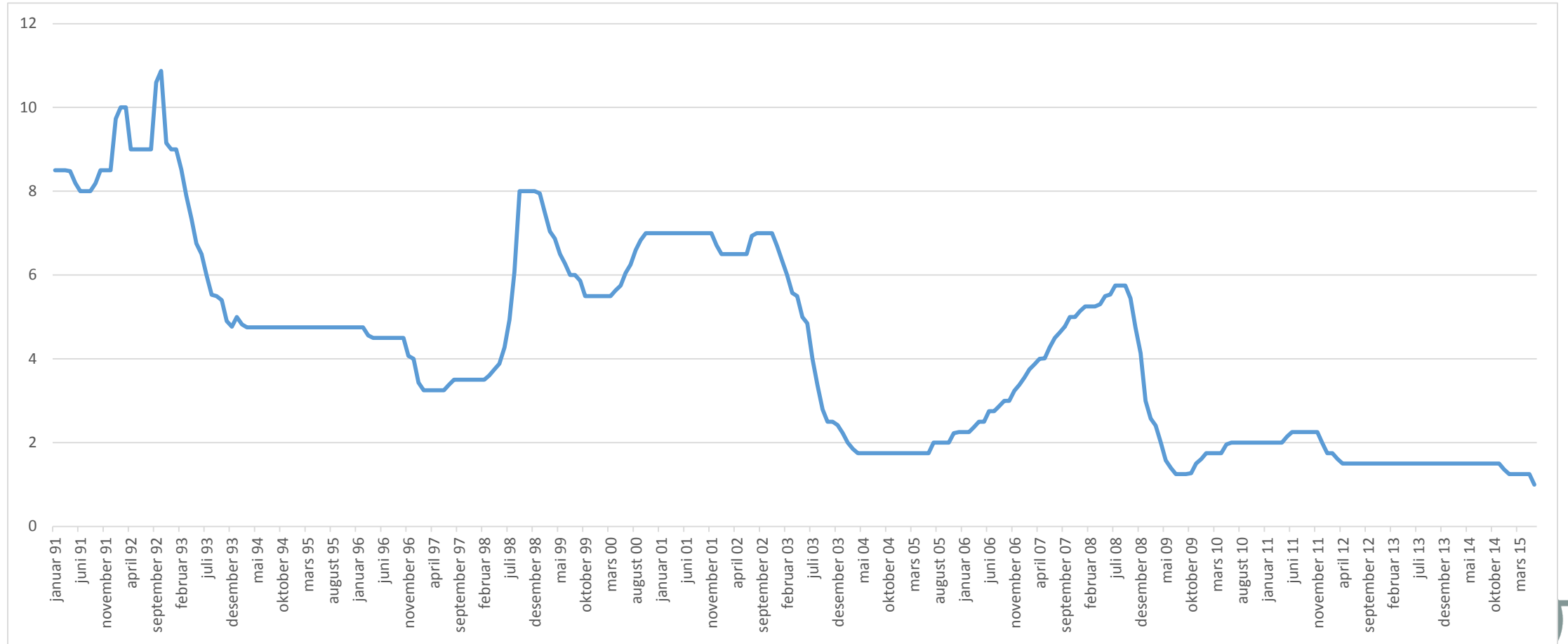

Byggenæringens
Landsforening

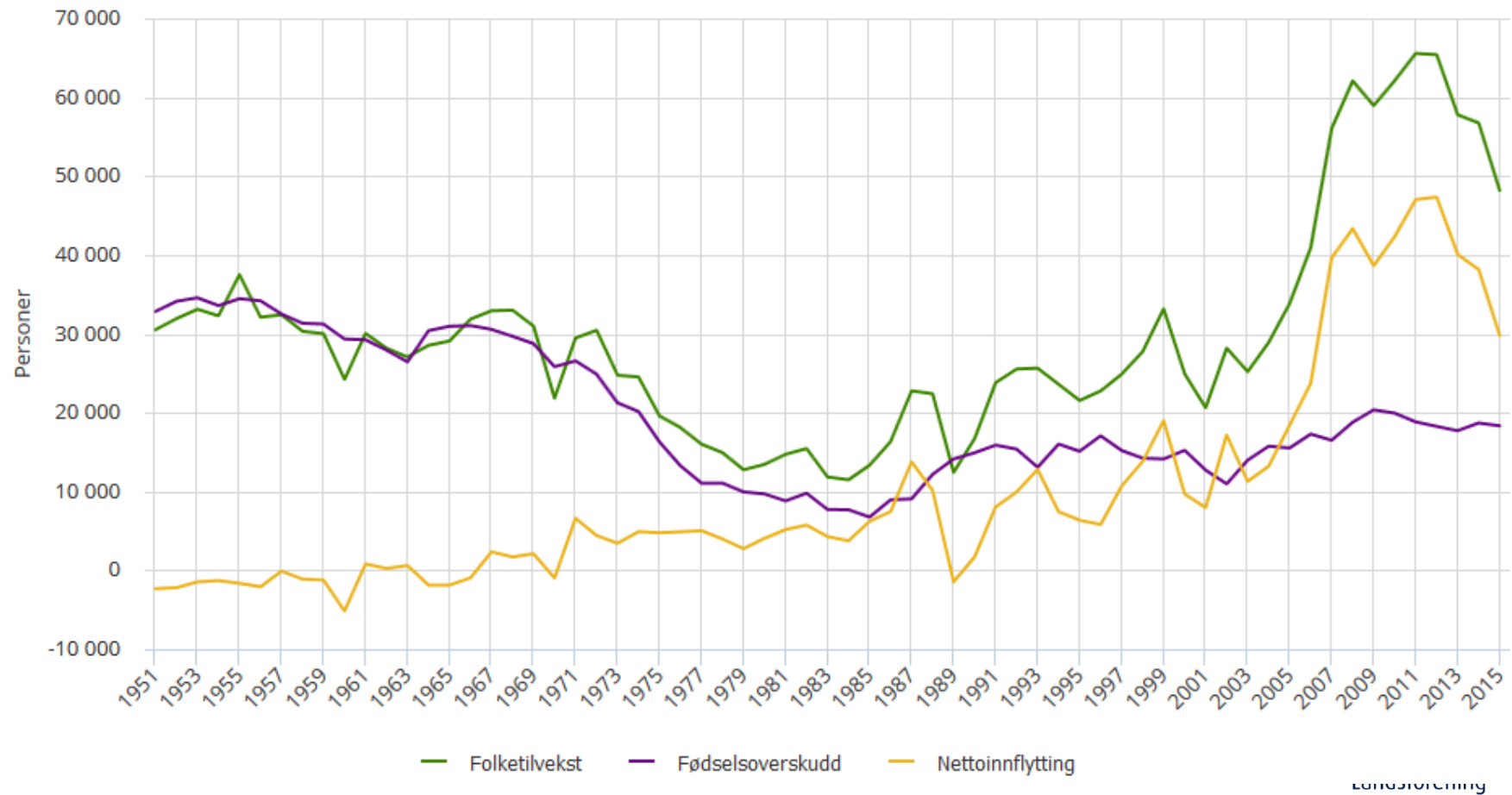
Kilde: NAV/SSB

Styringsrenten

Kilde: Norges Bank

Befolkningsvekst

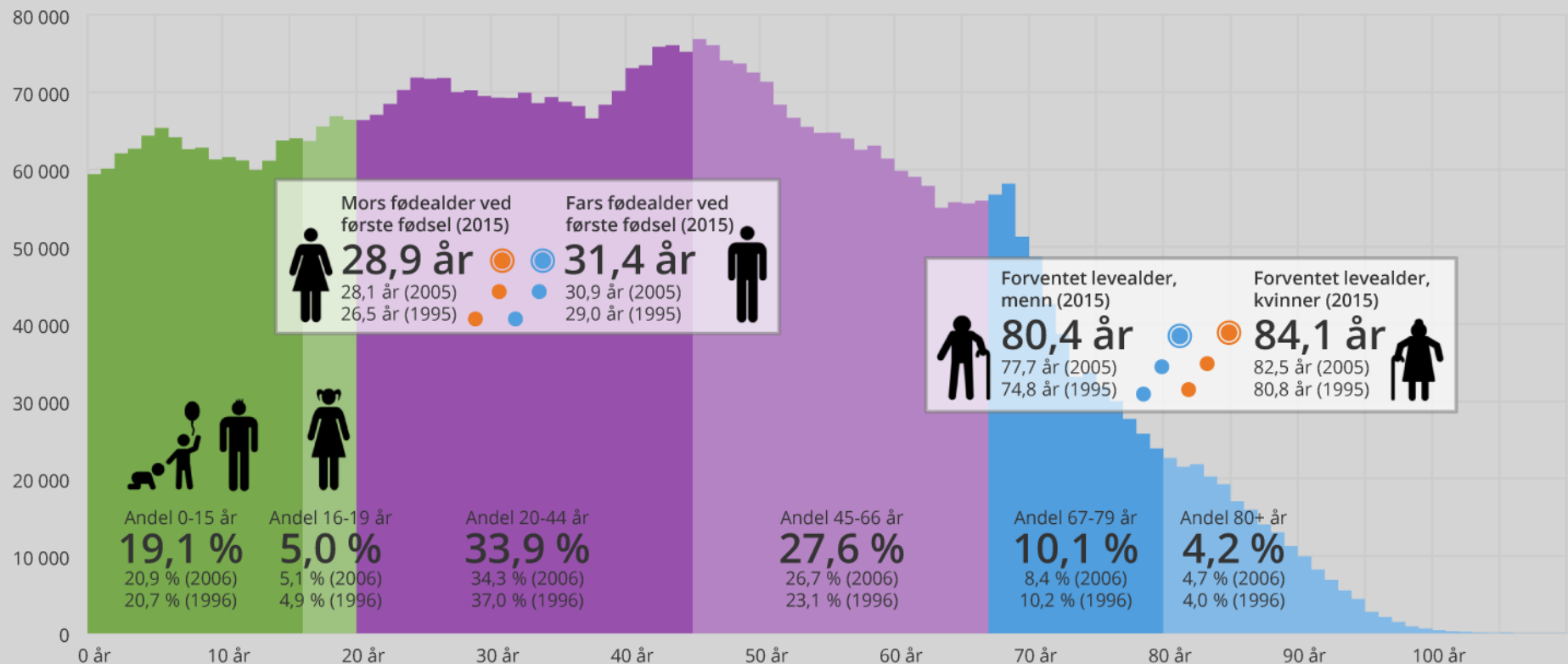
Kilde: SSB

Folketall, 1. april 2016

5 223 300

Antall personer som er registrert bosatt i Norge

Antall personer per ettårig alderstrinn (2015)

+ 48 183

Folketilveksten siste år (2015)

Samlet fruktbarhetstall

Antall fødte 59 058
- Antall døde 40 727
= Fødselsoverskudd 18 331

Innvandring 67 276
- Utvandring 37 474
= Nettoinnflytting 29 802

Inngåtte ekteskap (2015)

Derav mellom kvinner/menn

Skilsmisser (2015)

Oljepris siste 10 år

Kilde: E24

Hovedindeks Oslo Børs siste 10 år

